

หนังสือเรียน ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เล่ม ๑

ตัวอย่างแบบเรียน
ศูนย์พัฒนาหนังสือ

พ.ศ. ๒๕๖๑
พ.ร.บ.
๒๕๖๒
ค.
(๒๕๖๓)

กระทรวงศึกษาธิการ

ตามหลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๖๑

หนังสือเรียนภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เล่ม ๑

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่ห้า ๔๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๒๘

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๗.๐๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	ปิตักขยาย	๑
บทที่ ๒	เจ้าจ้อจอมชน	๘
บทที่ ๓	นกเขาเอย	๑๖
บทที่ ๔	ยาเสพย์คิดเป็นอันตราย	๒๔
บทที่ ๕	โสนน้อยเรือนงาม	๓๓
บทที่ ๖	ครอบครวของเพชร	๔๓
บทที่ ๗	เพชรอยากเรียนหนังสือ	๕๐
บทที่ ๘	สุดสาครกับม้านิลมังกร	๕๘
บทที่ ๙	คนมีประโยชน์	๖๗
บทที่ ๑๐	ลูกเสือสำรองวีระ	๗๗
คำประพันธ์ในหนังสือเรียน		๘๓
ประมวลคำใหม่ บทที่ ๑ - ๑๐		๘๔

วันที่	๑๑.๓. ๒๕๔๔
เลขทะเบียน	๒๐๐๐๘๖ ๑/
เลขเรียกหนังสือ	๕๗๙.๙/ ๒/๓๗ ๐๕๔๖ ๕.

บทที่ ๑

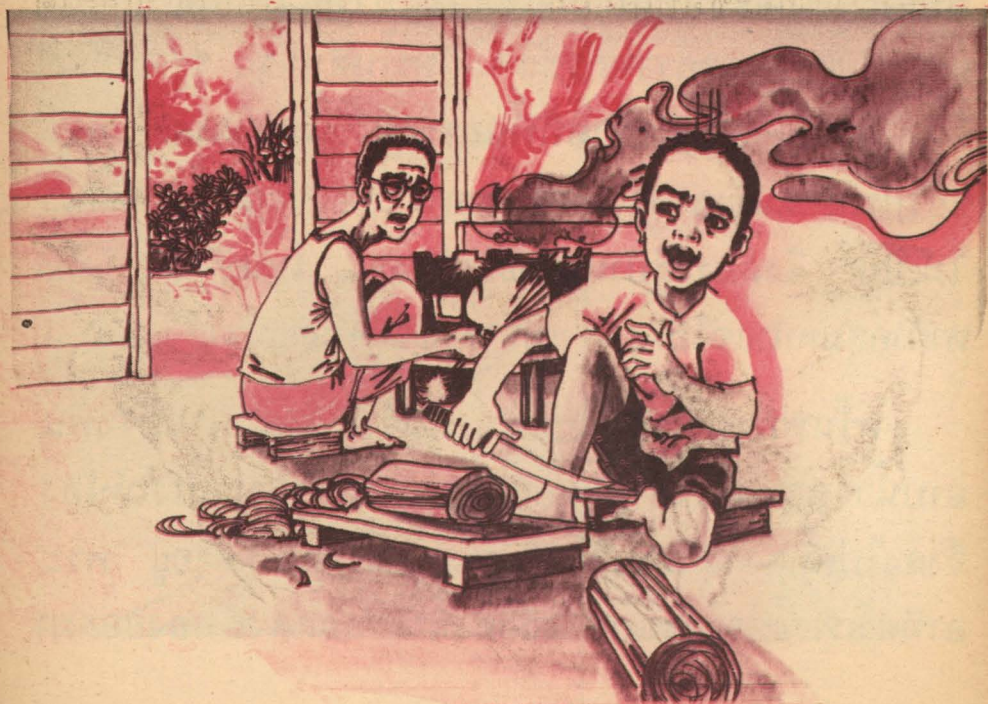
ปิตักบยาย

ไก่ขันปลุกปิติเป็นประจำทุกเช้า ตามปรกติฤดูทำนา เช่นนี้ พ่อ แม่และพี่ไปนาตอนเช้ามีดก่อนเขาดื่น วันนี้แม่ มัวหาผ้าคลุมหน้ากันแดดจึงทำให้ไปช้ากว่าทุกวัน ปิติจึง ตื่นขึ้นมาทัน พ่อเตรียมเครื่องมือทำนารออยู่ข้างล่าง พี่ เตรียมข้าวปลาอาหารและกรอกน้ำใส่กระดิก เสร็จแล้วก็ พากันลงไปในนํ้าคอยอยู่ที่แคร่ใต้ต้นมะปราง ปิติไพล่หน้าต่าง เห็นพ่อกำลังเอาคราดกระแทกกับพื้นดินแรง ๆ เพื่อให้ ดินหลุดออกจกก้อนกรวดที่พื้นกระเด็นขึ้นมา เขาอยากจะ ขอไปนาด้วยแต่เกรงว่าพ่อจะดุ เพราะพ่อเคยบอกว่าเขาตกกล้า ไม่เป็น จึงต้องอยู่บ้านช่วยยายทำงาน เขาเข้าไปช่วยแม่ หาผ้าคลุมหน้าแต่ไม่พบ แม่รำคาญเลยเปลี่ยนใจไข้งอบแทน

ครั้นพ่อ แม่และพี่ไปแล้ว ปิติจึงล้างหน้า แปรงฟัน อาบน้ำ สระผม เขาเห็นยายกำลังล้างหน้าประแบ่งให้น้อง จึงลงไปเดินเล่นรอบบริเวณบ้าน ขณะนั้นยังเช้าอยู่ พระ อาทิตย์เพิ่งขึ้นจากขอบฟ้าครึ่งดวง ทอแสงสีทองออกมา

เรื่อเรื่อ ผุ่งนกพากันบินออกหากินเป็นหมู่ อากาศสดชื่น
ลมเย็นพัดผ่านไม้ขาตระยะ เขามองดูฝูงเกือกกลั้วเกสร
ดอกบัวในสระข้างบ้านอย่างสำราญใจ แล้วเดินเรื่อมาจน
กระทั่งถึงต้นมะยมหลังบ้าน เขาคิดถึงเจ้าแก่ขึ้นมาทันที
เพราะมันเป็นสัตว์เลี้ยงที่ไม่เคยขัดใจเขาเลย ตั้งแต่เจ้าแก่
ตายเขารู้สึกเหงามากจนพ่อสงสาร และสัญญาว่าจะหาลูก
มามาให้เลี้ยงแทนเจ้าแก่ แต่พ่อก็ยังหาไม่ได้

พอตีปตีได้ยินเสียงยายร้องเรียกจึงรีบวิ่งกลับ ครั้นขึ้น
ไปบนบ้านเห็นยายกำลังก่อไฟ ค้อนไฟกระจ่ายไปทั่วบ้าน
“หิวข้าวหรือยัง” ยายถาม “ถ้ายังไม่หิว ช่วยหัน

หยวกกล้วยให้ยายหน่อยเถอะ ยายจะต้มให้หมู”

“ได้ครับยาย” ปิติตอบแล้วก็คว้ามีดหันหยวกกล้วยใส่
กระจาดอย่างกระฉับกระเฉงจนเหวี่ยงเปียกโชกไปทั้งตัว
ยายเตือนว่า “ระวังจะฉีบนิ้วตัวเองเข้านะปิติ” พอยาย
พูดจบ ปิติก็ร้องลั่นสะบัดมือไปมา ทำหน้าแบ่ ยายตกใจ
ปราดเข้ามาคว้ามือปิติขึ้นดูก็ไม่เห็นมีบาดแผล ปิติหัวเราะ
ชอบใจ ยายโกรธจึงว่า “ปิติเจ้าทำตัวเป็นคนหลอกลวง
เช่นนี้ ระวังจะเป็นเด็กเลี้ยงแกะ”

ปิติเข้าไปกอดประจบยาย
ผมนี้กว่ายายจะชอบเสียอีก

“ขอโทษเถอะครับยาย
ผมจะเป็นเด็กเลี้ยงแกะได้

อย่างไรครับ”

“เด็กเลี้ยงแกะที่ยายเคยอ่านในหนังสือนะซี เขาเป็นเด็กไม่ดีชอบพูดจาเหลวไหลหลอกให้คนเข้าใจผิด เขาพาฝูงแกะไปเลี้ยงที่ชายทุ่ง นึกสนุกขึ้นมาก็ร้องตะโกนอะอะว่า หมาป่ามากินแกะหมดแล้ว พวกชาวนาที่อยู่ใกล้ได้ยินก็คว่ำมิด คว่ำไม้ วิ่งมาจะช่วยแต่ไม่เห็นหมาป่า ข้าเจ้าเด็กเลี้ยงแกะก็หัวเราะขันที่เห็นผู้ใหญ่วิ่งหน้าตื่นคิดว่าหมาป่ามา ครั้นวันหลัง หมาป่ามาจริง ร้องตะโกนอย่างไรก็ไม่มีใครมาช่วย เพราะเขาคิดว่าคงจะถูกหลอกเหมือนคราวก่อนนี่แหละ เจ้าอย่าหัดเป็นคนพูดปด จะไม่มีใครเชื่อถือเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ จำไว้นะ ปิติ”

ปิติกราบขอโทษยายแล้วว่า “ครับยาย ผมจะจำไว้จะไม่พูดจาเหลวไหลหลอกใครอีกต่อไป”

“ดีแล้ว” ยายพูด “ไปกินข้าวกันเถอะ จะได้รับทำงาน”

แบบฝึก

- ฝึกผันคำที่ขึ้นต้นด้วย ก จ ด ต บ ป อ (เรียกว่าอักษรกลาง) ผันด้วย
๑ ๒ ๓ +

ตัวอย่าง	อาจ	อาจ	อาจ	อาจ	อาจ
	ก่อ	จ่าย	เด่น	ตั้ง	แบ้
	แป้ง	อึ้ง	กลัว	กล้า	แปรง

๒. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง (ง สะกด)

ขัง	ซอง	เตียง	ถาง
แทง	บึง	ฝูง	มุง
โยง	เรื่อง	ลวง	ลึง

๓. ฝึกอ่านคำที่มีตัวสะกดในแม่ กน (น ญ ณ ร สะกดเหมือน น สะกด)

เกสร	เนียน	แทน
เทียน	บริเวณ	บุญคุณ
รำคาญ	สัญญา	สัญญาณ
สำราญ	สงสาร	สมควร

๔. ฝึกอ่านคำที่มี ร ล ตามหลัง ก ค ป ผ (เรียกว่าคำควบกล้ำ ซึ่งต้องอ่านออกเสียงกล้ำกันทั้งตัวหน้าและตัว ร ล)

กรวด	กรอก	โกรธ	กราบ
ครั้น	ครึ่ง	แคร้	คราด
ปราบ	ปราด	ปราง	ปราบ
กล้า	กล้า	กลัว	เกลือก

คล่อง	คลุม	ปลุก	เปลี่ยน
ไพล่	แผล	เปลือ	ผลัด

๕. ฝึกอ่านคำที่มี ห นำ (ห นำคำที่ขึ้นต้นด้วย ง น ม ย ร ล ว เสียงจะเปลี่ยนไปเท่ากับ ตัว ห แต่ไม่ออกเสียง ห และผันเหมือนตัว ห)

เหงา	เหงื่อ	หน้า	เหนียว
หมา	เหม็น	หยวก	หยุด
หรือ	หรอก	หลอก	เหลว
ไหล	ไหว	แหวน	หว่าน

๖. ฝึกอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประสมด้วย สระ -ะ)

คำที่ขึ้นต้นด้วย กระ และ ประ

กระจาด	กระจาย	กระเด็น	กระจับกระเจิง
กระดิก	กระแทก	กระป๋อง	กระเทียม
ประแป้ง	ประจบ	ประจํา	ประตุ
ประชุม	ประโยชน์	ประเดี้ยว	ประเทศ

คำที่ขึ้นต้นด้วย ตะ มะ ะ ระ สะ

ตะโกน	ตะเกียง	ตะกร้า	ตะวัน
มะยม	มะปราง	มะพร้าว	มะม่วง
ระยะ	ระเบียง	ระฆัง	ระวัง
สะบัด	สะดวก	สะกด	สะไ้

๗. ฝึกอ่าน

พอดี สีเรือ เชื้อถือ มือคว่ำ
 นำแปลก แลกเปลี่ยน เทียนไข ไกลแผล
 แคร่ลั่น หั่นหยวก หมวกหมิ่น เป็นแง่

แตกกระจาย	ขายกระจาด	ขาดกระเด็น
เป็นประจำ	ทำประจบ	พบประเดี้ยว
เคี้ยวมะม่วง	พวงมะปราง	ทางมะพร้าว
ราวสะพาน	สานตะกร้า	อย่าชะงัก
โบกสะบัด	จัดระยะ	จนกระทั่ง
ดั่งเอะอะ	เสียงตะโกน	ต้นมะยม

คนพูดปดไม่มีใครเชื่อถือ
 อย่าอาบนํ้าทันทีเมื่อยังมีเหงื่อเปียกโชก
บริเวณที่จะตกกล้าจะต้องไถคราดเสียก่อน

บทที่ ๒

เจ้าจ๋อจอมชน

วีระนั่งผสมปุ๋ยอยู่บนแคร่ไต้ต้นขนุนในสวนหลังบ้าน เจ้าจ๋อจอมชนขึ้นไปนั่งทำท่าสง่างามอย่างสบายใจอยู่บนต้นฝรั่ง มันนั่งสงบเสงี่ยมอยู่ได้ไม่นานก็ขยับกิ่งไม้เล่น พอมันเห็นปิตีเดินมาก็เขย่ากิ่งฝรั่ง ร้องเจี๊ยก ๆ บอกให้วีระรู้

ปิตีกับวีระทักทายกันอย่างสนิทสนม แล้วปิตีแหงนหน้าขึ้นไปทักเจ้าจ๋อ วีระขยับที่ให้ปิตีนั่ง เขามองเห็นรอยถลอกที่ขาปิตี

จึงถามว่าเป็นอะไร ปิติถลนขาทางเก่งให้ดูรอยถลอก แล้วบอกว่า “เผอิญระหว่างทางฉันเจอขบวนแห่นาค มีคนหนึ่งรำฉวัดเฉวียนเข้ามาใกล้ ฉันรีบหลบเลยสิ้นไถลลงข้างถนน หนามจึงเกี่ยวเอา พอไม่มีเจ้าแก่ฉันต้องโดนหนามและเดินเหนื่อย จนเหงื่อหยดอย่างนี้แหละ”

ปิติมองดูถึงป้วยแล้วพูดว่า “เธอกำลังผสมป้วย ฉันมาทำให้เธอเสียงานหรือเปล่าวีระ”

“เปล่า” วีระรีบปฏิเสธแล้วถามว่า “เธอมาหาฉันขออนุญาตยายหรือเปล่าล่ะ”

“ขอซี ยายยิ่งว่าฉันพูดจาเหลวไหลอยู่ด้วย เมื่อวานฉันทำตลกหลอกยายว่ามีดบาดมือ นึกว่ายายจะสนุกแต่ยายสรุปว่า ฉันทำตัวเป็นเด็กเลี้ยงแกะ”

วีระหัวเราะ เขาหันไปเห็นเจ้าจ้อกำลังลงจากต้นฝรั่ง จึงพยักหน้าเรียกให้มันขึ้นมาบนแคร่ แล้วส่งไม้สำหรับคนป้วยให้มัน เจ้าจ้อสมัครใจจะเล่นช่นอยู่แล้วจึงคว้าไม้จากวีระใส่ลงในถังป้วย กระแทกขึ้นลงถี่ยับ เด็กทั้งสองพากันหัวเราะ

“เห็นเจ้าจ้อแล้วฉันยิ่งคิดถึงเจ้าแก่ วีระช่วยหาสัตว์เลี้ยงให้ฉันสักตัวเถอะนะ” ปิติบอก

“ฉันก็พยายามอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เจ้าแก่ตายยังไม่รู้จะ
หาสัตว์อะไรให้เธอเลี้ยง” วีระพูด

พอดีลูของวีระเดินเข้ามาในสวน ถือองุ่นมาพวงใหญ่
ปิติพนมมือไหว้ “สวัสดีครับ คุณลุงไปไหนมาครับ”

“ไปที่สหกรณ์การเกษตรมาจะหลาน เขามีงานฉลอง
ป้าย ลุงยังพบพ่อของหลานเลย” ลุงตอบแล้วส่งองุ่นให้
วีระกับปิติ เด็กทั้งสองยกมือไหว้ขอบคุณแล้วรับมา

“ครับ เมื่อเช้าพ่อบอกแม่ว่าจะไปสหกรณ์ ให้แม่
ไปนาก่อน ปานนี้พ่อก็คงกลับบ้านแล้ว”

“คงจะกลับแล้ว เมื่อตอนที่ลุงมา เห็นทยอยกลับกันหลายคน”

ลุงเหลือบไปเห็นเจ้าจ้อก็หัวเราะ “นั่น วีระเขาได้พนักงานผสมปุ๋ยแล้วหรือ” ทุกคนพากันหัวเราะ เจ้าจ้อหันมาพยักหน้าชอบใจ คิดว่าลุงสนับสนุน มันยิ่งคึกคะนอง เร่งคนเร็วขึ้นจนตัวเซไปมา วีระต้องพยุงไว้กลัวมันจะล้ม ไม่ช้าเจ้าจ้อก็เหนื่อย จึงโยนไม้ทิ้งลงนอนเหยียดยาว

วีระโยนลูกอุ้งน้ให้มันเป็นรางวัล เจ้าจ้อนอนอยู่รับไม่ถนัด ลูกอุ้งน้จึงตกลงในถังปุ๋ย เจ้าจ้อเองก็จะหล่นตามลงไปด้วย โชคดี ที่มันเป็นสัตว์ร้องไวคว่ำแควไว้ได้ทัน วีระ

ตกใจจนหน้าซีด ปิติหน้าสลดกลัวเจ้าจ้อจะตกลงไป พอ
เห็นเจ้าจ้อขึ้นมานอนเอกเขนกอยู่อย่างเดิมก็โล่งอก เด็ก
ทั้งสองพากันหัวเราะชอบใจ

“นี่ถ้ามันตกลงไป คงแย่ละ ในปุยอาจมีพยาธิก็ได้”
วีระว่า

“ไม่มีแน่ เพราะไม่ใช่ปุยคอก แต่เจ้าจ้อลิงแสม
ลูกสมุนของวีระ มันไวยังกับปรอทไม่ต้องกลัวว่ามันจะตก”
ลุงพูดแล้วหันมาถามปิติว่า “ปิติมาเที่ยว หรือมีธุระอะไร”

“ผมมาเที่ยวครับ และอยากให้วีระช่วยหาสัตว์เลี้ยง
ให้ผมแทนเจ้าแก่ด้วย” ปิติตอบ

“เออจริงสินะ ปิติคงเหงา วีระช่วยปิติหน่อยนะ
หลาน” ลุงพูด วีระรับคำเป็นมั่นเหมาะทำให้ปิติดีใจจน
หน้าบาน

แบบฝึก

๑. การอ่านอักษรนำ คำหลังออกเสียงเหมือนตัวนำประสมสระนั้น
ผันเหมือนตัวนำ และออกเสียงตัวนำเป็น -ะ กิ่งเสียง

ตัวอย่าง คำว่า ขยับ ถ้าไม่มีตัว ข จะอ่านว่า ยับ แต่
เมื่อมีตัว ข อยู่ข้างหน้า ยับ จะเปลี่ยนเสียง
เหมือนมี ห นำ เป็น หยับ

ดังนั้น ขยับ อ่านว่า ขะ-หยับ (ออกเสียง
กะ กิ่งเสียง)

ฝึกอ่าน

ขยับ	ขนม	ฉลอง	ฉลาด
ถลอก	ถวาย	ฝรั่ง	สรุป
ขณะ	เสมอ	ขยับ	จุมุก
ตลก	ตลาด	ตลอด	ปรอท
อ้อย	สนิทสนม	สนับสนุน	จวัดเจวียน

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กด (ค ต ตร ท ฐ ฑ ฒ สะกด ออกเสียง
เหมือน ค สะกด)

ชีด	สลด	เหยียด
อนุญาต	ผลิต	ชีวิต
เกษตร	บาตร	มิตร
บาท	ปรอท	สนิท
ไกรธ	ปฏิเสธ	พยาธิ

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่ กน (น ญ ร สะกด ออกเสียงเหมือน น
สะกด)

นั้น	ปาน	ขบวน
คุณ	ขวัญ	เผอิญ
การ	ทหาร	สหกรณ์

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่ กก (ก ค ทร สะกด ออกเสียงเหมือน ก สะกด)

คึก	คอก	พัยก
นาค	โรค	สมัคร

๕. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่ กบ (บ ป พ สะกด ออกเสียง เหมือน บ สะกด)

ยิบ	หลบ	ขยับ	เหลือบ
บาป	รูป	สรุป	ภาพ

๖. ฝึกอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ (ออกเสียงเหมือนตัวนำเป็น -ะ กิ่งเสียง)

ทยอย	ผสม	เผอิญ	พัยก
พนม	พนัก	พยุ่ง	ขบวน

๗. ฝึกผันคำที่มีอักษรนำ (ให้ผันเหมือนตัวนำ)

ตัวอย่าง

ฝรัง	ฝรัง	ฝรัง		
องุ่น(อะ-งุ่น)	องุ่น	องุ่น	องุ่น	องุ่น
ขยม	เขย่า	ไถล	ฝรัง	
สง่า	เสียม	องุ่น	อรว	อรว

๘. ฝึกอ่าน

ขยับปีก	หลีกหลบ	พบฝรั่ง
นั่งเขย่า	เข้าถลอก	บอกสมุน
อุ้นขนม	ผสมยา	หน้าสลด
หมดสง่า	อย่าไถล	ไม่ตกลง

ขย่มต้นไม้	ไถลลื่น
ยื่นสงบเสงี่ยม	เตรียมรางวัล

เขาเหยียดเท้ามาถูฉัน

เขาเหลือบมองดูฉัน

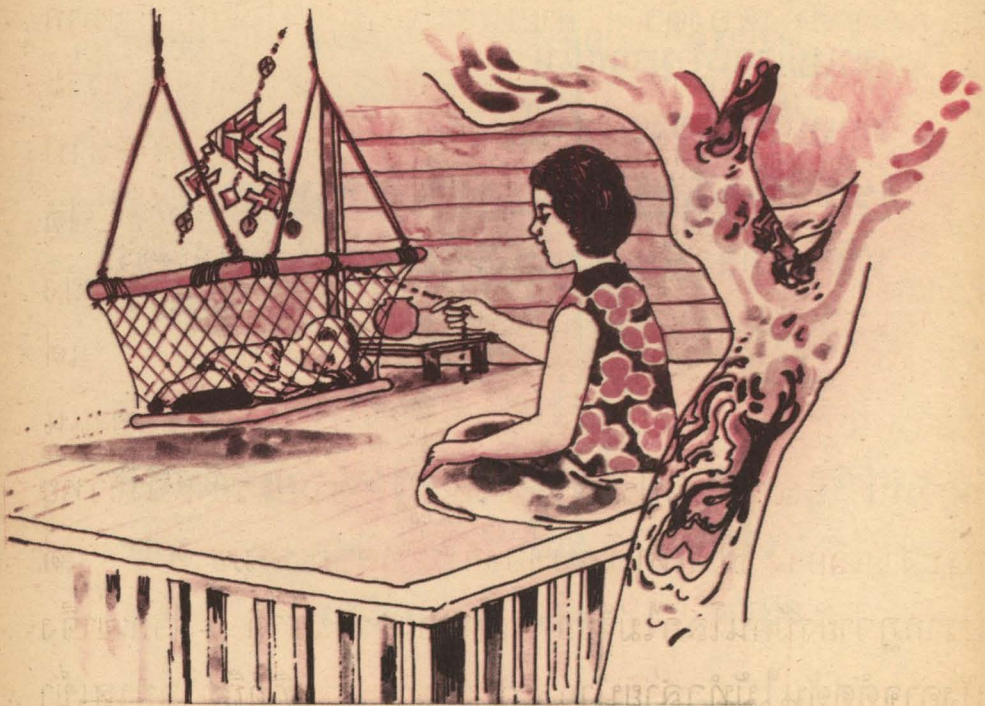
เขาขับรถวัดเจ็ญด้วยความคึกคะนอง

นายอำเภอสนับสนุนให้จัดตั้งสหกรณ์การเกษตร

บทที่ ๓

นกเขาเอย

ขณะที่ปิติกำลังจะลาลงและวีระกลับบ้าน เขาได้ยินเสียงกล่อมเด็ก แว่วมาจากบ้านหลังใหญ่ที่อยู่ติดกับสวนเสียงของคนกล่อมไฟเราะ บทกล่อมก็ชวนฟัง ปิติจึงนั่งฟังเพลิน ลุงสังเกตุเห็นก็ยิ้มแล้วนั่งฟังด้วย บทกล่อมว่าดังนี้

เจ้านกเขาเดือนเอย
แม่จะไปขายของ
นกเขาเอย
บันเกิดแม่จะฟังเสียงเล่น
นกเขาเอย
พระสุริยาบ้ายเบียง

ให้เจ้าอยู่เรือนเลี้ยงน้อง
เลี้ยงน้องเกิดพ่อคุณเอย
บันอยู่แต่เข้าจนเย็น
เนื้อเย็นเจ้าคนเดียว
บันอยู่แต่เข้าจนเที่ยง
เที่ยงแล้วจนอนเปลเอย

“บทกล่อมบทนี้ผมไม่เคยได้ยินเลย” ปิติพูด “ยาย
กล่อมบทนกกาเหว่า ผมไม่ค่อยชอบเพราะเกลียดนายพราน
ที่ยิงนกตายทั้งสองตัว ยายบอกว่าเป็นบาปเป็นกรรมมาก
ตายไปก็ไม่ได้ขึ้นสวรรค์ แม้ว่าเราจะรังเกียจกาเพราะ
มันชอบขโมย แต่มันก็มีนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คนใจบาป
อย่างนี้ ต้องได้รับภัยพิบัติสักวันหนึ่ง” ลุงหัวเราะ “ปิติ
นี้มีเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ได้กุศลดีมากนะหลาน การยิง
สัตว์เป็นเรื่องกรรมดาของบรรดานายพรานทั้งหลาย แต่
นั่นแหละถ้านายพรานยิงสัตว์ตายมาก สัตว์ป่าก็หมดป่าแน่
ทุกวันนี้ ถึงแม้จะมีประกาศห้าม และมีบรรยายทางวิทยุ
กระจายเสียง ชี้ให้เห็นโทษของการทำลายธรรมชาติ แต่
ปรากฏว่ายังมีคนโลภไม่รู้จักคุณค่าของธรรมชาติ พวกเขาจึง
บังอาจตัดต้นไม้ทำลายป่าและยิงสัตว์ บางทีก็ถือโอกาสเข้า

ครอบครองเพราะความเห็นแก่ตัว นี่เป็นปัญหาใหญ่ที่เรา
ต้องช่วยกันแก้ไข ลุงดีใจมากที่ปัจจุบันนี้รัฐบาลกำลังเร่ง
ควบคุมและกำจัดพวกที่มีเจตนาร้ายนัยยะเลวเหล่านี้ให้สิ้นไป
คนเห็นแก่ตัวพวกนี้สิ ควรได้รับภัยพิบัติ”

“จริงครับคุณลุง” ปิติเสริม

ปิติหันไปถามวีระ “เมื่อไหร่ เสียงแม่งล่อมลูกไซ้
ใหม่”

“ไซ้” วีระตอบ “นั่นเสียงภรรยาทำน้มนกล่อมลูกคน
เล็กของเขา ฉันชอบมาก ตอนสายหรือตอนบ่าย ถ้าเข้ามา
นั่งอยู่ในสวน ก็มักจะได้ยินเป็นประจำ ฟังเพลินดี”

“ภรรยาทำนั้นคงไม่ได้ไปขายของเหมือนบทที่กล่อม
 หรอกนะ จึงมีเวลากล่อมลูก ฉันไม่ชอบไปขายของเลย
 ฉันทาย” ปิติพูด ลงจึงว่า “อายทำไมละปิติ อาชีพขาย
 ของเป็นอาชีพสุจริต วีระเคยหาบผลไม้ไปขายที่ตลาด
 เสมอ ไม่เห็นเขายายเลย การทำงานสุจริตไม่ว่างานอะไร ๆ
 ไม่น่าอายหรอก กลับน่าสรรเสริญเสียอีก หลานอย่าเป็น
 กังวลเลย พี่ผลที่บ้านหลานมีก็เอาไปขายซี ฝึกไว้แต่เล็ก
 โตขึ้นก็ชำนาญยึดเป็นอาชีพได้” ปิตินึกในใจว่าเขาจะเลิก
 ยายและพยายามหัดขายของ จึงตอบรับคำลงอย่างหนักแน่น
 ว่า “ครับ ผมจะไม่อาย และจะหัดขายของให้ได้”

ปิติเห็นตะวันคล้อยต่ำลงมากแล้ว จึงลาลงและวีระ
 กลับบ้าน เจ้าจ้อลุกขึ้นโบกมือให้เขา ระหว่างทางเขานึกถึง
 บทกล่อมที่ได้ฟัง ยิ่งรู้สึกชอบมาก ทำให้เขาคิดถึงแม่
 เวลาแม่จะไปนา แม่ขอให้เขาช่วยเลี้ยงน้องเสมอ แต่บท
 กล่อมที่เขาได้ฟัง มีตอนหนึ่งว่า แม่ไปขายของ ถ้าจะให้
 เหมาะกับแม่ของเขา ก็น่าจะเปลี่ยนเสียใหม่ว่า

เจ้านกเขาเดือนเอย
แม่จะไปทำนาที่ริมหนอง

ให้เจ้าอยู่เรือนเลี้ยงน้อง
เลี้ยงน้องเด็กพ่อคุณเอย

เขาจะไปบอกให้ยายใช้บทกล่อมบทนี้กล่อมน้องบ้าง
 ถ้ายายจะให้มีเสียงนกเขาขัน เขาก็ยินดีขันให้ จะทำเสียง

ให้เหมือนเสียงนกเขาที่เขาเคยได้ยินมาว่า จู้ฮุกกรู จู้ฮุกกรู
และจะขับให้แม่ฟังด้วย แล้วปิตักก็เผลอตัวโก่งคอขึ้นออกมา
ว่า จู้ฮุกกรู จู้ฮุกกรู เสียงดังลั่น โชคดีที่ไม่มีใครเดินผ่าน
มาได้ยิน

แบบฝึก

๑. การผันอักษรกลาง (ก จ ค ต บ ป อ) ด้วย ' ๒ ๓ ๔ +

ตัวอย่าง

กั

กั

กั

กั

กั

กั

โก่ง

กล่อม

จ้อง

ดั่ง	แต่ง	ตอบ	บ้าย
เป็ยง	ปี	ปั้น	อาย

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กค (จ ช ฎ ฏ ฐ ค ต ทิ ศ ส สะกด
ออกเสียงเหมือน ค สะกด)

จัด	ยี้ด	เถิด
กิจ	บังอาจ	รังเกียจ
พืช	ประโยชน์	ราชการ
ปรากฏ	กฎ	อิฐ
เจตนา	สังเกต	สุจริต
พิบัติ	สมบัติ	ญาติ
ประกาศ	ประเทศ	โทรทัศน์
ตรัส	โอกาส	ศาสน์

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กน (ญ ณ น ล สะกด ออกเสียงเหมือน
น สะกด)

ก้านัน	เถื่อน	พวาน
ชำนาญ	ปัญหา	สรรเสริญ
คุณค่า	โบราณ	ประมาณ
ผล	กุศล	กังวล

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ กบ (บ ป ภ สะกด ออกเสียงเหมือน
บ สะกด)

หาบ	ครอบ	หีบ	ขยับ
บาป	รูป	โลก	ลาม

๕. ฝึกอ่านคำที่มี ร ควบ และออกเสียงเฉพาะตัวหน้า ไม่ต้องออกเสียง ร
ตัวอย่าง

จริง อ่านว่า จิง (ออกเสียงเฉพาะ จ)

สระ อ่านว่า สะ (ออกเสียงเฉพาะ ส)

ฝึกอ่าน

จริง เสร้า สระ สร้าง

เสริม เสรีจ สรรเสริญ

๖. ท เมื่อควบกับ ร แล้ว จะเปลี่ยนเสียงเป็น ช

ตัวอย่าง

ทรง อ่านว่า ชง (ทร เปลี่ยนเป็นเสียง ช)

ฝึกอ่าน

ทรง ทรด ทราบ ทราย

โทรม ไทร พุทรา

๗. คำที่มี รร และมีตัวสะกด เวลาอ่าน จะอ่านเหมือนมีไม้หันอากาศ

(-)

ตัวอย่าง

กรรม อ่านว่า กัม (ตัว รร อ่านเป็น -)

ฝึกอ่าน

กรรม

ธรรมชาติ

๘. คำที่มี รร และไม่มีตัวสะกด เวลาอ่าน จะอ่านเหมือนมีไม้หันอากาศ และมี น สะกด (-ัน)

ตัวอย่าง

บรรทัด อ่านว่า บัน - ทัด (ตัว รร อ่านเป็น -ัน)

ฝึกอ่าน

บรรทัด

บรรทุก

บรรจุ

บรรดา

บรรยาย

บรรเทา

ภรรยา

สรรเสริญ

สวรรค์

๙. ฝึกอ่าน

เรื่องน่าอาย

หายกังวล

คนสรรเสริญ

เชิญแก้ไข

ให้สังเกต

มีเหตุผล

คนบาปหนา

มาปรากฏ

หมดโอกาส

ขาดคุณค่า

เจตนาร้าย

บรรยายความ

ตามบุญกรรม

ชำนาญมาก

อยากทราบเรื่อง

คนเลวเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

เราควรมีใจเมตตากรุณาต่อผู้ได้รับภัยพิบัติ

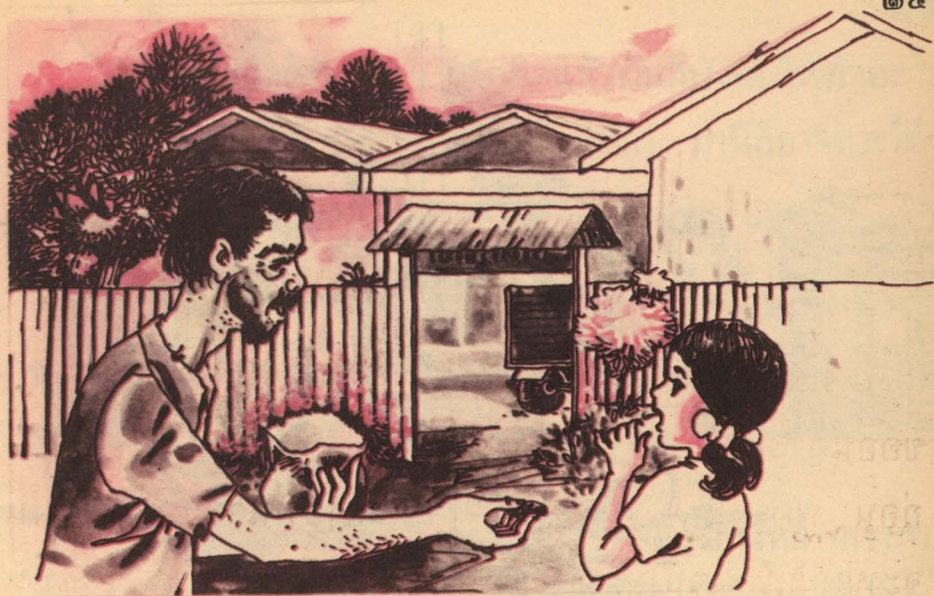
คนไทยควรร่วมใจกันส่งเสริมบรรดาสินค้าไทย

บทที่ ๔

ยาเสพติดเป็นอันตราย

หลายเดือนแล้วที่มานีไม่ได้ไปเที่ยวบ้านชูใจ มานีจึงไปขออนุญาตแม่ แม่ให้ไปแต่กำชับว่าต้องดูแลตัวเองให้ดีก่อน พอมานีดูแลตัวเองเสร็จ ฝนก็ตกกระหน่ำลงมา กว่าฝนจะหยุดก็เป็นเวลาบ่าย พระอาทิตย์เคลื่อนลงต่ำ แลเห็นเลือนลางอยู่กลางเมฆก้อนหนา มานีจึงรีบไป เจ้าโตนอนหลับเพลินจึงไม่ได้ตามไปด้วย มานีเห็นต้นข้าวได้นำฝนชุ่มฉ่ำแลดูเขียวชอุ่มอยู่สองข้างทาง ผึ้งควายนอนเกลือกโคลนอยู่หลายตัว บ้างก็เดินขวิดไขว่อยู่ในนา เพราะไม่มีใครคอยดูแล มันไล่ขวิดกันจนต้นข้าวล้ม ใบชาดรวงลงเกลื่อนกลาด มานีเสียดายต้นข้าว คิดจะคว้าไม้ขว้างไล่มันไปแต่ไม่กล้าเพราะกลัวมันจะขวิดเอา จึงรีบวิ่งไปโดยเร็ว

พอถึงหน้าโรงสี มานีเกือบชนชายคนหนึ่งซึ่งยืนขวางทางอยู่ ชายนั้นรูปร่างผอมแห้ง หน้าเหลืองซีดเขียว มีหนวดเครายาวรุงรัง ริมฝีปากและขอบตาเป็นสีเขียวคล้ำนุ่งผ้าขาด มานีเห็นแล้วรู้สึกตกใจกลัว แต่ชายคนนั้นยิ้ม

พลงเอามือขวา ความลงไปในถุงกระดาษ หยิบเปลือก
 ส้มโอเชื่อมส่งให้มานี้ มานีกล่าวขอบคุณแต่ไม่รับขนม
 รับประทานจนทำแผลง ต้องวิ่งกะไผลกกะเผลกไปตาม
 ทางเกวียนที่ขรุขระจนถึงบ้านของชูใจ

เมื่อไปถึงบ้านชูใจ พบชูใจกำลังหัดเย็บกระทงใบตอง
 ยากำลังสานเสื่อกก อากำลังซ่อมด้ามขวาน ทุกคนเห็น
 มานีหน้าซีด ท่าทางตื่นเต้น วิ่งกะไผลกกะเผลกเข้ามา
 ก็ตกใจ พวกกันชักไ้ว่ามานีเป็นอะไร มานีจึงเล่าเรื่องชาย
 รูปร่างผอมแห้งให้ขนม แต่มานีไม่รับ ย่าชมว่ามานีทำ
 ถูกต้องแล้วที่ไม่รับของจากคนแปลกหน้า อาพูดเสริมว่า “คน
 งานที่โรงสีหลายคนติดยาเสพติด ดีแล้วที่มานีไม่รับขนม

ของเขามากิน มิฉะนั้นอาจจะติดยาเสพติดไปด้วย”

“ยาเสพติดเป็นอย่างไรคะอา” มานีถามเสียงสั่น ใจ
ยังเต้นตึกตักอยู่ไม่หาย ชูใจสงสารเพื่อนจึงเอื้อมมือมาบีบ
มือของมานี ชูใจรู้สึกว่ามีोनั่นเย็นเฉียบ

“ยาชนิดนี้มีหลายประเภทและเป็นอันตรายมาก บางที
เขาก็ปนไว้ในขนม ใครกินเข้าไปจะติด กินมากเข้าก็จะผอม
แห้ง สมองเสื่อม ไม่ได้กินจะคลั่งทรมานทรมาย และอาจถึง
ตายได้”

“ทำไมเขาจึงต้องการให้เด็กอย่างมานีติดยาเสพติดคะ”
ชูใจถาม

“มันจะหลอกให้ติด พอติดแล้วมันก็บังคับให้ทำอะไร ให้ มานีก็ต้องทำ มิฉะนั้นมันจะไม่ให้ยา มานีก็อาจตายได้” อาตอบแล้วหันไปเกลียดำขวานให้เกลี้ยง

ย่าสอนว่า ถ้าคนแปลกหน้าให้ของ จงอย่ารับหรือเขว
ชวนไปไหนก็อย่าไปเป็นอันขาด แม้แต่คนที่เรารู้จัก ก็ต้อง
ระวังด้วยเหมือนกัน ถ้าไม่แน่ใจก็อย่าเชื่อ

ย่าจึงชวนมานีหัดเย็บกระทงกับชูใจ มานีหยิบกระทง
ที่ย่าเย็บเป็นตัวอย่างขึ้นพิจารณาดู ก็เห็นว่าฝีมือของย่าดีมาก
ส่วนกระทงที่ชูใจเย็บนั้น บิดเบี้ยว ซ้ำไปตองก็แตก
ชูใจจึงอย่าเสียจนอยู่ได้แล้วทำหน้าที่ กระซิบบอกมานีว่า “ฉัน
ทำไม่เป็น ย่าก็บังคับให้ทำ แล้วยังกำชับให้ทำสวยเหมือน
ของย่าด้วยซี” ย่าได้ยินจึงพูดว่า “ถ้าชูใจฝึกไ้งาน คิดจะ
ทำให้สวยก็ทำได้ ดูว่าตรงไหนไม่สวยก็แก้ไข แต่นี่พอ
เห็นไม่สวยก็เหวี่ยงทิ้ง แล้วเมื่อไรจะทำได้สวยสักที” ย่า
หันมาพูดกับมานีว่า “มานีลองทำดูใหม่จะ กระทงหกมุม
อย่างนี้ทำไม่ยากเลย ทำบ่อยเข้าก็ชำนาญ ทำได้สวย อย่า
เอาอย่างชูใจ เขาดีแต่ถือไปตองแหว่งไปแหว่งมา” มานี
เห็นชูใจหน้าสลดจึงไ้กล่เกลี่ยว่า “มานีจะหัดเย็บกระทงกับ
ชูใจค่ะย่า ชูใจเย็บกระทงจนจะใช้ได้อยู่แล้วค่ะ”

ย่ายิ้มแล้วว่า “ดีแล้ว ทำให้สวย จะได้เหมือน
โสนน้อยเรือนงาม”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันอักษรต่ำ (ก ข ฃ พ ย ร ล) ด้วย ' ั ุ ู '

ตัวอย่าง

กา	ค่า	ค้ำ
ชุม	ชุ้ม	ชั้ม
เลื่อน	เลือน	เลื้อน

ฝึกผัน

ควาน	เครา	คลั่ง	คล้า
ครั้น	คริ่ง	แคว	คว้า
เชื่อม	ชี	เซ	พวง
ยู	ร่วง	ริม	เร้ง
เรือน	โล่ง	ลั่น	แว่ว

๒. ฝึกผันคำที่สะกดด้วยแม่ กม (ม สะกด)

ชும்	เชื่อม	ผสม	ยอม
เอื่อม	ขย่ม	ผสม	พนม
สนม	ขนม	เสียม	กล่อม
กรรม	ธรรม	เสริม	เสียม

๓. ฝึกอ่านคำที่มี ร ล และ ว ตามหลัง ก ข ค ต ป ผ พ เรียกว่าคำ

ควบกล้ำ

กรง	กราบ	เกลี้ยง	เกลื่อน
-----	------	---------	---------

ไกว	เกวียน	เกลา	กล้ำ
-----	--------	------	------

ขรุขระ	ขลาด	ขวา	ขวาน
--------	------	-----	------

ความ	ควาน	ตรง	ตรัส
------	------	-----	------

ปรบ	แปร่ง	แปลง	ปลาย
-----	-------	------	------

ผลิ	ผลัด	เปลอ	แผล
-----	------	------	-----

พระ	พราน	พลิก	แพลง
-----	------	------	------

๔. ฝึกอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประสมด้วย สระ -ะ)

กระหน้า	ขรุขระ	ประเทศ
---------	--------	--------

กะทิ	คะแนน	ฉะนั้น
------	-------	--------

ตะเกียง	ระหว่าง	สะพาน
---------	---------	-------

๕. ฝึกอ่านเทียบเสียง

ชา - ซา

เสื่อ - เสีย

ขวา - ฟา

เรือง - เรียง

ฮา - งา

เคื่อง - เคียง

กวาด - ผาด

เตื่อน - เตียน

หงาย - หาย

จ้าง - ช้าง

จุด - สูด

ชัก - ชัก

คว้น - พัน

สาด - ผาด

๖. ฝึกอ่าน

รูปร่าง	เลื่อนลง	ขวางกัน
มันเชื่อม	เอื้อมมือ	ถือขวาน
ควานหา	หน้าค้ำ	ชุ่มฉ่ำ
กำจับ	จับเกี่ยว	เขียนหวด

หน้าเกลี้ยงเกลา	หวดเคราะห์
นอนกกไข่	พูดไกล่เกลี่ย
เลียริมฝีปาก	ปากพิจารณา
หน้าบิดเบี้ยว	เลี้ยวมาหวด

ฝนตกลงมาจนพื้นดินชุ่มฉ่ำทำให้ต้นไม้เขียวชุ่ม
น้ำดู

ตำรวจชักใช้คนงานที่โรงสีซึ่งปักไฟในทางมิชอบ
 ชาวบ้านเดินซื้อของในตลาดกันขวักไขว่ไปหมด
 คนติดยาเสพยาติดร่างกายจะผอมแห้งและหน้าตา
ซีดเซียว

ฉันขยำเปลือกส้มโอเพื่อจะทำเปลือกส้มโอเชื่อม

บทที่ ๕

โสณน้อยเรือนงาม

ฝนเริ่มตกลงมาอีก มานีหน้าเสีย เพราะกลัวกลับบ้านไม่ได้ ย่าจึงปลอบว่า “ตอนจะกลับบ้าน ถ้าฝนยังไม่หยุด ย่าจะให้อาการ่มไปส่ง ฤดูฝนก็เป็นอย่างนี้แหละ ฝนตกมาเรื่อยตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมแล้ว” ชูใจไม่ยอมให้มานีเป็นกังวลเรื่องฝน จึงพูดว่า “ก่อนมานีจะมาเล่าเรื่องโสณน้อยเรือนงามให้ฟังค้างอยู่ เธออยากฟังไหมจะ มานี”

“อยากฟังจะชูใจ” มานีพูด แล้วหันไปหาย่าพลางขอ ร้องว่า “ย่ากรุณาเล่าให้มานีฟังบ้างซีคะมานีชอบฟังนิทานที่พระเอกมีฤทธิ์ นางเอกใจดีและมีฤชาด้วย”

“จะ ย่าจะเล่าให้ฟัง เรื่องนี้นางเอกชื่อโสณน้อยเรือนงาม เป็นเจ้าหญิงแสนสวย และมีน้ำใจดีอย่างที่มานีชอบ เจ้าหญิงเป็นพระราชธิดาของกษัตริย์เมืองหนึ่ง ที่มีชื่อเช่นนี้เพราะเมื่อเกิดมามีเรือนไม้โสณหลังน้อยสวยงามมาด้วย พระเอกชื่อพระวิจิตรจินดา เป็นพระราชโอรสของ

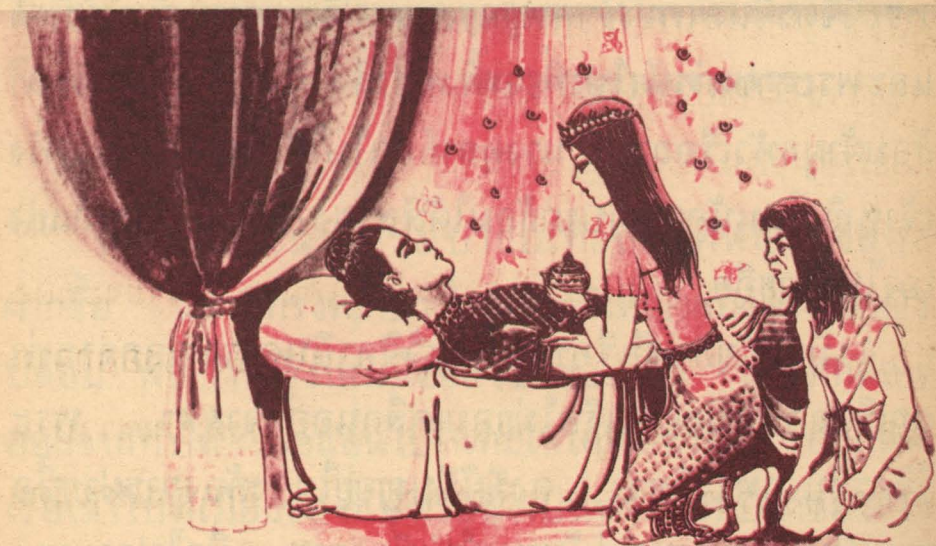
กษัตริย์อีกเมืองหนึ่ง แต่ในเรื่องนี้ไม่ได้แสดงฤทธิ์เดชอะไรและไม่มีฤชาด้วยเพราะเป็นนิทานไทย จึงมีแต่ชีปะขาว” ย่าหันไปทางชูใจแล้วพูดว่า “ชูใจไปหยิบหนังสือโสณน้อย เรือนงามมาให้มานี้ดูด้วยจ๊ะ เขาจะได้เห็นรูปและตัวหนังสือไปด้วย”

ชูใจรีบไปหยิบหนังสือมานั่งดูกับมานี้ หุ้ก็คอยฟังย่าเล่า

“ชาติก่อนพระวิจิตรจินดาเคยฆ่าพญานาคตายไปเจ็ดวันจึงฟื้น มาในชาตินี้พญานาคมีใจอาฆาต จึงมาคายพิษไว้พอพระวิจิตรจินดาถูกพิษพญานาคเข้าก็สิ้นพระชนม์ทันที พระราชบิดาและพระราชมารดาเสียพระทัยมาก แต่ไทรทูลว่า พระวิจิตรจินดาจะสิ้นพระชนม์ไปเจ็ดปี แล้วจะมีพระราชธิดาของกษัตริย์เมืองอื่นมารักษาให้หาย เมื่อโสณน้อยเรือนงามมีพระชนม์ได้สิบห้าพรรษา ไทรก็ทูลพระราชบิดาและพระราชมารดาว่า เจ้าหญิงโสณน้อยเรือนงามมีเคราะห์ร้ายมาก ให้ออกไปจากเมืองเสีย เพราะจะต้องอภิเษกกับคนที่ตายแล้ว เจ้าหญิงโสณน้อยจึงต้องออกจากเมือง เสด็จเข้าป่าแต่ผู้เดียวและปลอมพระองค์เป็นชาวบ้าน เอาเครื่องทรงของพระราชธิดาห่อผ้าไว้ เจ้าหญิงโสณน้อยเป็นผู้มีบุญ พระอินทร์จึงแปลงเป็นชีปะขาวมามอบ

ยาวิเศษให้สำหรับรักษาคนตายให้ฟื้นขึ้นได้ เจ้าหญิงโสณน้อยเดินทางต่อไปก็พบนางकुลาหญิงใจร้าย รูปร่างหน้าตาน่าเกลียดถูกงูกัดนอนตายอยู่ เจ้าหญิงโสณน้อยทรงสงสาร จึงใช้ยาวิเศษช่วยให้ฟื้น นางकुลาจึงขอเป็นข้าทาสติดตามเจ้าหญิงไปทุกแห่ง

ทั้งสองเดินทางมาถึงเมืองของพระวิจิตรจินดา พอเจ้าหญิงโสณน้อยทรงทราบเรื่องพระวิจิตรจินดาสิ้นพระชนม์ จึงทรงอาสาเข้าไปรักษา เจ้าหญิงให้กัณม่านเจ็ดชั้นไม่ให้ใครเห็นขณะที่ทำพิธีรักษาและเจ้าหญิงก็ทรงเครื่องเป็นพระราชธิดา นางकुลาติดตามเฝ้าดูอยู่ไม่ห่าง พอ

เจ้าหญิงทรงทูลขอให้พระวิจิตรจินดา ใ้ความร้อนของพิษ
 พญานาคก็ออกมา ทำให้เจ้าหญิงทรงรู้สึกร้อนเป็นอันมาก
 จึงถอดเครื่องทรงออกฝากนางकुลาไว้ แล้วเสด็จไปสร่งน้ำ
 นางकुลาใจร้ายได้โอกาสก็แต่งเครื่องทรงของเจ้าหญิง แสดง
 ตนเป็นเจ้าหญิง สวมรอยเป็นผู้รักษาพระวิจิตรจินดา และ
 บังคับให้เจ้าหญิงโสณน้อยเป็นข้าทาสของนาง เจ้าหญิง
 โสณน้อยต้องทรงรับกรรม เพราะไม่มีหลักฐานอะไรที่จะนำ
 มาเป็นข้อคัดค้านได้ พระราชบิดา พระราชมารดาและพระ
 วิจิตรจินดาต่างทรงสงสัย จึงลองให้นางकुลาเย็บกระตัง
 ใบทองถวาย นางकुลาเย็บไม่เป็น โยนใบทองทิ้ง เจ้าหญิง
 โสณน้อยก็เก็บมาเย็บได้สวยงาม นางकुลาแย่งเอาไปถวาย
 พระวิจิตรจินดาทรงรำคาญนางकुลา จึงทูลลาพระราชบิดา
 และพระราชมารดาไปเที่ยวทางทะเล แล้วสั่งให้นางकुลา
 ย้อมผ้าผูกหัวเรือถวาย นางकुลาทำไม่ได้ โยนผ้าและสีทิ้ง
 เจ้าหญิงโสณน้อยก็เก็บมาย้อมได้สีสวยงาม นางकुลาแย่ง
 เอาไปถวายอีก

เมื่อได้ฤกษ์ที่เรือของพระวิจิตรจินดาจะออกจากท่า
 ลูกรือถอนสมอแล้วเรือไม่ยอมเคลื่อนออกจากท่า พระ
 วิจิตรจินดาทรงคิดว่า คงมีผู้มีบุญอยู่ในวังต้องการฝากชื่อ
 ของเป็นแน่ จึงทรงให้ทหารไปเที่ยวถาม เมื่อไปถามนาง

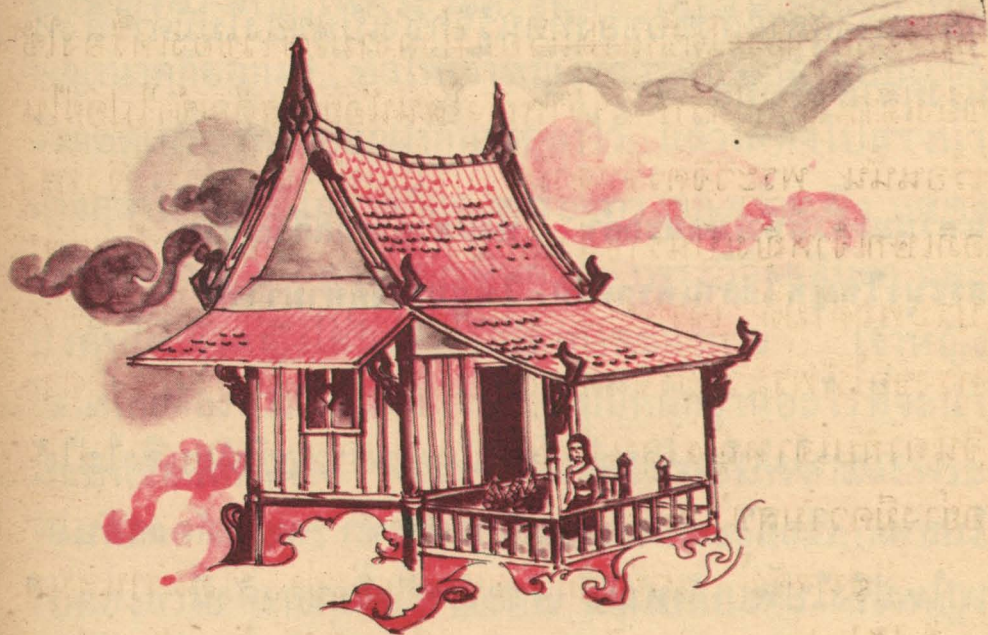
คุณา นางคุณาก็สั่งซื้อของที่ตนรู้จักซึ่งเป็นของไม่มีค่า สิ่งที่คุณาสั่งซื้อคือ

แหวนมะกั่วที่หัวเม็ดมะกล่ำ หั้งแดงดำสุดคี่สี่ล้านฐาน
กระบุงใหญ่ที่ใส่สาแหรกคาน ให้ภูบาลจักดามาให้ตี

ทหารไม่เห็นเจ้าหญิงโสณน้อยเพราะอยู่ใต้ถุนจึงไม่ได้
ไปถาม เรือก็ไม่ยอมเคลื่อนออกจากท่า ทหารต้องกลับมา
หาใหม่จึงไปพบเจ้าหญิง เจ้าหญิงสั่งชื่อของดังนี้

โสนน้อยเรือนงามตามประเทศ ทุกขอบเขตเวียงชัยเที่ยวไต่ถาม
ใครมีบายอยู่ที่ไหนถ้าได้ความ ข้อมาตามคำฉันจ้านรรจา

พระวิจิตรจินดาทรงเปรียบเทียบสิ่งที่หญิงทั้งสอง
ฝากชื่อ แล้วก็ทรงทราบว่าใครเป็นเจ้าของแท้งและเจ้าของ
ปลอม พอเจ้าของโสนน้อยสั่งชื่อของแล้ว เรือจึงเคลื่อน
ออกจากท่าได้ พอแล่นไปในทะเลได้สิบห้าวัน พายุก็พัด
เรือเข้าไปที่เมืองของกษัตริย์ซึ่งเป็นพระราชบิดาของเจ้า
หญิงโสนน้อย พระวิจิตรจินดาจึงให้ทหารเที่ยวซื้อของ

ที่คนฝากซื้อ ทหารหาซื้อได้ครบทุกอย่างแต่โสณน้อยเรือน
งามไม่มีขาย ชาวเมืองบอกว่ามีอยู่แต่ในวัง พระวิจิตรจินดา
จึงเข้าเฝ้ากษัตริย์ ทูลขอซื้อโสณน้อยเรือนงามไปให้นางข้า
ทาส กษัตริย์ทรงถามถึงรูปร่างหน้าตาของนางข้าทาส ก็
ทรงทราบว่าเป็นราชธิดาของพระองค์เอง จึงทรงมอบ
โสณน้อยเรือนงามให้และให้ทหารตามมาด้วยสองคน เมื่อ
พระวิจิตรจินดากลับมาถึงบ้านเมือง ก็ทรงมอบเรือนโสณ
หลังน้อยให้นางข้าทาส และทรงแน่ใจว่านางข้าทาสคือ
เจ้าหญิงเพราะทหารทั้งสองที่ตามมาด้วยแสดงความเคารพ

นบนอบ และอยู่รับใช้นาง ถึงเวลากลางคืนเรือนวิเศษ
 หลังน้อยก็ขยายโตขึ้นเป็นเรือนที่งดงามมีข้าวของเครื่องใช้
 ของเจ้าหญิงอยู่ครบ เจ้าหญิงโสณน้อยก็เสด็จเข้าไปอยู่ใน
 เรือนนั้น พระวิจิตรจินดาทรงทราบแน่เช่นนั้น จึงทรง
 อภิเษกเจ้าหญิงเป็นราชินี และสั่งให้แม่นางคลาที่ใจร้ายและ
 ประพฤติไม่ดี เจ้าหญิงโสณน้อยทรงมีพระทัยไม่อาฆาตจึง
 ทรงขอให้พระวิจิตรจินดายกโทษให้นางคลา พระวิจิตร-
 จินดากับเจ้าหญิงโสณน้อยเรือนงามก็อยู่ครอบครองกัน
 อย่างมีความสุข”

“สนุกจัง” มานีพูด “ขอบคุณค่ะย่า ฟังนิทานสนุก
 จนไม่รู้เวลาฝนหยุดตกแล้ว มานีขอยืมหนังสือโสณน้อยเรือน
 งามไปอ่านที่บ้านนะคะ แล้วมานีจะหัดเย็บกระดุมให้สวย
 เหมือนโสณน้อยเรือนงาม”

แบบฝึก

๑. การผันอักษรต่ำ (ค ข ท พ ฟ ม ย ร ล ว) จะผันได้คือ ' ๒'
ตัวอย่าง

คาง	ค่าง	ค้าง
ยอม	ยอม	ยอม

ฝึกผัน

คาน	คาย	ควาน	คลัง	คล้า
ชี	แท้	ทอ	แทน	พวง
พีน	ม่าน	ไม้	อยู่	ยี่
ยอม	เรือ	เรื่อง	เร่ง	ร่วง
เรือน	ล้น	โล่ง	เลื่อน	แวว

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดใน แม่เกย (ย สะกด) และแม่ เกว (ว สะกด)

คาย	ชัย	น้อย	บ้าย	ร้าย
รอย	กระจาย	พระทัย	ขยาย	ทยอย
กล้วย	อาย	คล้อย	นิสัย	กริ้ว
เลว	แว่ว	เหลว	คิ้ว	ขาว

๓. การอ่าน ฤ ฦ

ฤ ออกเสียง ริ วี เรอ

ฤ ออกเสียง ริ เช่น ฤทธิ อ่านว่า ริด
 ฤ " " รี เช่น ฤดู อ่านว่า รี-ดู
 พฤษภาคม อ่านว่า พรีด-สะ-พา-คม
 พฤษจิกายน อ่านว่า พรีด-สะ-จิ-กา-ยน
 ฤ ออกเสียง เรอ เช่น ฤกษ์ อ่านว่า เริก
 ฤา " " รือ เช่น ฤาษี อ่านว่า รือ-สี

๔. ฝึกอ่าน

น้อยใจ	ภัยมา	ฆ่าตาย
คายทิ้ง	กิ่งไม้	ไต่ถาม
งามแท้	แผ่ฤทธิ์	ติดค้าง
ขวางกั้น	ขันสมอ	เคราะห์
ฤาษี	วิเศษ	ฤทธิ์เดช
เขตบ้าน	สัจฐาน	ภูบาล
พันปลอม	ย้อมผ้า	อาสา
อาฆาต	ข้าทาส	อภิเชก
เล็กน้อย	สวมรอย	คอยทูล

จ้านรราจ	มานบนอบ	ชอบสวมรอย
คอยทูลถาม	ห้ามคัดค้าน	มานหน้าต่าง

ห่างเขตแดน	แวนขยาย	คล้ายฤๅษี
มีข้าทาส	ราชธิดา	หาหลักฐาน
การปลอมแปลง	แก้งปลอบใจ	ไม่อาฆาต

แม่เอากระบุงใส่สาแหรกแล้วใช้ไม้คานหาบของ
ไปนา

คำว่า พระชนม์ พระทัย ทูล ทรงเครื่อง ภูบาล
เป็นคำราชาศัพท์

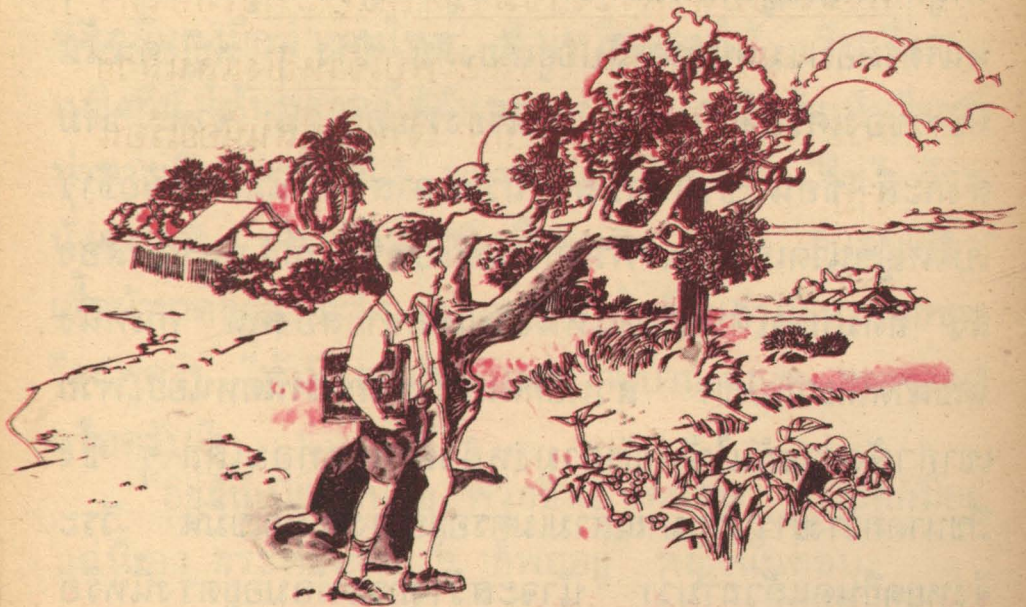
เมื่อได้ฤกษ์งามยามดีแล้วฤๅษีก็มอบไม้เท้าวิเศษ
ให้เจ้าหญิง

พระราชบิดาพระราชมารดาดีพระทัยเมื่อโหร
กราบทูลว่าพระราชโอรสจะพบเจ้าหญิงแสนสวย
พระวิจิตรจินดาอภิเชก กับ เจ้าหญิง โสณน้อย เรือน
งาม

บทที่ ๖

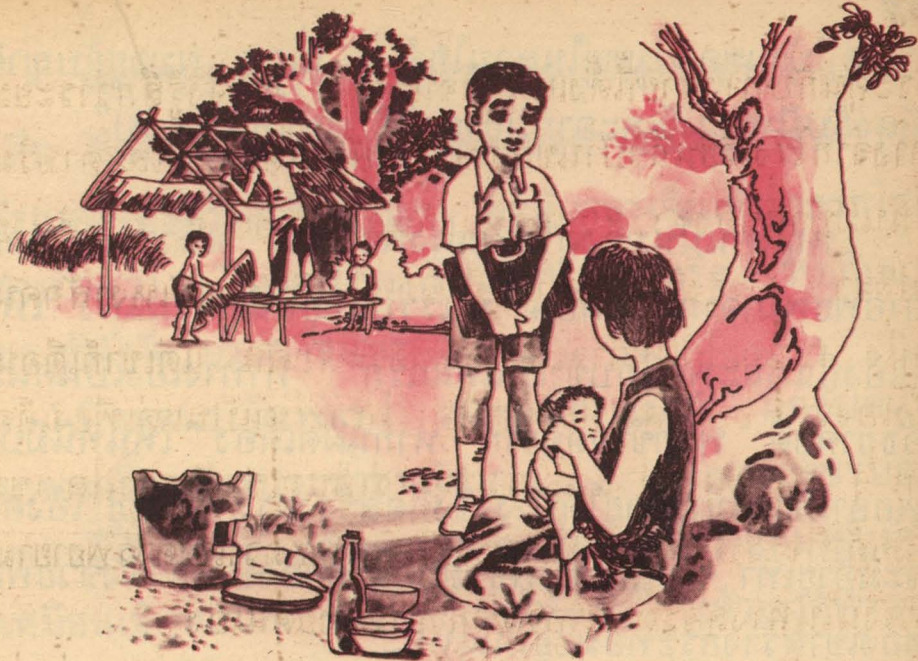
ครอบครัวของเพชร

เลิกเรียนแล้ว วีระแยกทางกับเพื่อน ๆ เดินกลับบ้านคนเดียว วันนี้จิตใจของเขาเบิกบาน เขาเดินพลางมองดูท้องฟ้าสีครามสดใส มีเมฆสีขาวดั่งใยสำลีลอยสลับซับซ้อนอยู่ที่ขอบฟ้า ลมพัดเย็นสบายใบหญ้าเขียวชอุ่มข้างทางเอนลู่ตามลม ทางสายนี้ทอดยาวจากตัวอำเภอถึงชายทุ่งเชิงเขา ใครๆ มักจะพูดว่ามันเปลี่ยวจนน่ากลัว แต่

วีระคุ้นกับทางสายนี้ตั้งแต่เล็กจนโต เขาจึงรู้สึกวาระยะทางจากโรงเรียนถึงบ้านของเขาคุ้นเคย และตามริมถนนมีบ้านของชาวสวนอยู่ห่างกันเป็นระยะ ๆ ทำให้หายเบื่อหน่าย ที่จริงวีระอยากจะมีเพื่อนไว้เดินคุยแก้เหงาสักคนหนึ่ง เขาเคยใฝ่ฝันว่าจะมีรถจักรยานสักคัน แต่เขาก็เตือนตัวเองว่า อย่าหลงใหลฟุ้งเฟ้อ เพราะเขาเป็นแต่เพียงเด็กจน ๆ อาศัยลุงอยู่ แม้ลุงจะรักใคร่เอ็นดูเขาสักปานใด เขาก็มีกิลลาที่จะรบกวนลุงให้มากกว่านี้ เขาคิดว่าเขาควรพยายามหาเงินในทางสุจริต เพื่อซื้อจักรยานด้วยตนเอง

พอใกล้จะถึงสวนของลุง วีระแลเห็นหญิงคนหนึ่งนั่งให้ลูกกินนมอยู่ใต้ต้นมะกอก มีลูกหญิงและลูกชายเล็ก ๆ หน้าตามอมแมมนอนหลับอยู่เคียงกัน ข้าง ๆ หญิงคนนั้นมีข้าวของเครื่องใช้เก่า ๆ วางเรียงรายอยู่ มี จาน ชาม สังกะสี ช้อน ขวดน้ำปลา ถ้วยพลาสติก และมีหม้อข้าวใบใหญ่ขนาดเท่าบาตรพระกลิ้งอยู่ใบหนึ่ง มีลังใส่ของสองลัง ถัดมาเขาเห็นชายคนหนึ่งกับเด็กชายสองคน คนหนึ่งโตขนาดเดียวกับเขา ส่วนอีกคนหนึ่งเล็กกว่านิดหน่อย พวกเขา กำลังช่วยกันใช้หญาคามุงหลังคากระท่อมเล็ก ๆ ซึ่งมีขนาดกว้างยาวประมาณสามเมตรอยู่อย่างชะมัดเขม้น วีระจึงหยุดยืนดูแล้วถามว่า “น่าจะสร้างกระท่อมอยู่ตรงนี้หรือ

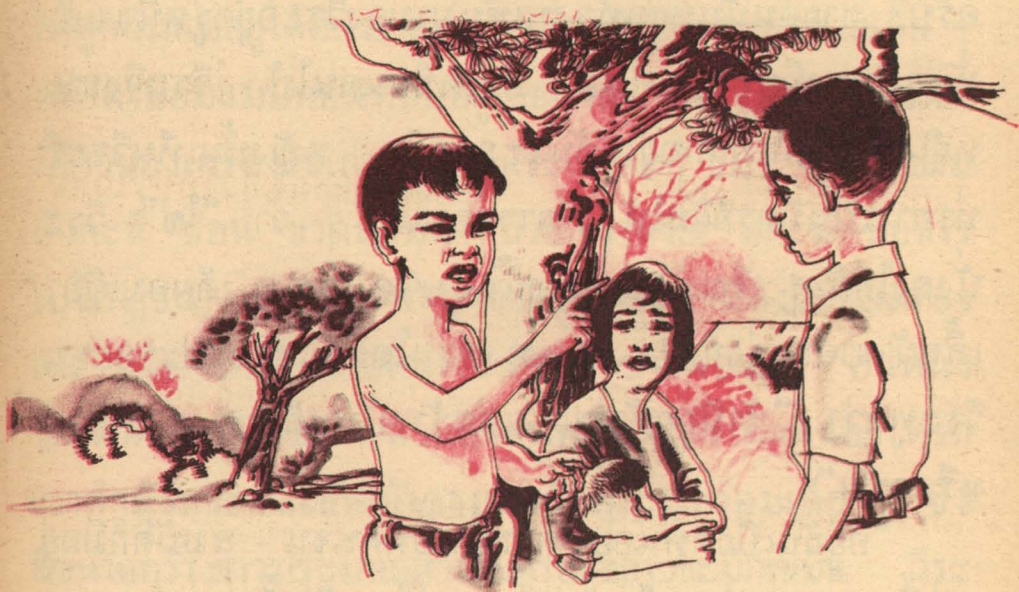

ครับ” ชายคนนั้นหยุดทำงานหันมามองวีระอยู่ครู่หนึ่ง แล้ว
หันกลับลงมือทำงานใหม่ ทำเหมือนคนใบ้ วีระจึงถาม
หญิงที่นั่งให้นมลูกอยู่ใต้ต้นมะกอกอีก หญิงนั้นเห็นวีระมี
ท่าทางเป็นมิตรก็ยิ้มให้ พลังตอบเบา ๆ ว่า “ใช่” วีระ
นั่งลงใกล้ ๆ จึงเห็นว่าหญิงนั้นซุบซิด ลูก ๆ ก็ผอมเขียว
เสื้อผ้าขาดกระรุ่งกระริ่ง มองส่วนใดก็มีแต่รอยปะรอยขุ
วีระพูดว่า “น้ำมีลูกห้าคน แต่สร้างบ้านเล็ก ๆ จะพออยู่
หรือครับ”

“อยู่กันเบียดหน้อย พวกข้าเป็นคนจน สมบัติก็มีอยู่
แค่นี้เอง กระท่อมเล็ก ๆ ก็พออยู่” หญิงนั้นตอบ

“บ้านของผมอยู่ในสวนใกล้ ๆ นี่เอง ผมอยู่กับญาติ
มีลุงกับป้าสะใภ้และอากับอาสะใภ้ ผมชื่อวีระครับ”

หญิงคนนั้นมองดูวีระอย่างพิจารณา แล้วว่า “พวก
ข้าอพยพมาจากตำบลอื่น มาเร่ร่อนอยู่ที่นี่หกวันแล้ว เพิ่ง
มีเอ็งนี่แหละพูดดีกับข้าเป็นคนแรก ทำทางเอ็งเป็นคนมี
อัธยาศัยดี พวกข้าอดอยาก หากินฝืดเคือง เห็นที่นี่มีป่า
พออาศัยเผาถ่านขายได้บ้าง จึงคิดสร้างกระท่อมอยู่ เอ็งคง
จะมีอายุเท่า ๆ กับเจ้าเพชรลูกคนโตของข้าที่กำลังช่วยพ่อ
ของเขาสร้างกระท่อมอยู่นั้นแหละ”

พอวีระรู้ว่าครอบครัวนี้จะมาอยู่เพื่อเผาถ่านขายก็หน้า
เสีย คิดในใจว่าป่าแถบนี้ น่าจะหมดคราวนี้เอง เขาควรจะ
รีบบอกให้ลุงรู้โดยรีบด่วน พอตีเพชรเดินเข้ามากระซอก
ถามวีระว่า “แกจะมาหาเรื่องกับพวกข้าหรือ พ่อกับแม่
ของข้ามีบัตรประชาชนนะ”

“หยุดนะเจ้าเพชร! เขาพูดดีกับแม่นะ ผิดกับคนที่
มาถามเรื่องบัตรประชาชนนั่นมาก” แม่ของเพชรบอก
เพชรจึงยิ้มกับวีระแล้วพูดเบา ๆ ว่า “นี่กว่าแกมาขู่แม่ข้า
เหมือนเจ้าคนก่อน ข้าจะชกเสียให้คว่ำ” แล้วเขาก็ทำงาน
ต่อ

วีระนั่งดูเพชรทำงานอยู่ครู่หนึ่ง ก็ลาแม่ของเพชร
กลับบ้าน เขาคิดว่าครอบครัวนี้คงเรียนหนังสือมาน้อย จึง
พูดจา ข้า เอ็ง แก วีระรู้สึกชอบเพชรมาก ถ้าเพชร
เรียนหนังสือ เขาคงจะพูด ฉันทะ เธอ และพูดจาเพราะหู
กว่านี้

แบบฝึก

๑. คำที่ขึ้นต้นด้วย ข จ ฦ ฝ ศ ช ส ห (เรียกว่าอักษรสูง) ผันด้วย
ด้วย ' ๐

ตัวอย่าง

เขียว

เขียว

เขียว

ฝึกผัน

ขาว

จัน

เถื่อน

ผอม

สัน

สาน

ไฟ

หิว

๒. คำที่มีอักษรนำให้ผันเหมือนตัวนำ

ตัวอย่าง

ขวาง

ขวาง

ขวาง

ฝึกผัน

ขวา

ขวาน

เขม้น

ไขว่

เหวี่ยง

หน้อย

๓. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กง (ง สะกด)

ล้ง

ด้ง

หล้ง

ฝร้ง

คาง

พลาง

ขว้าง

ลง

หลง

สรง

น้อง

สอง

หนอง

สมอง

คลอง

หลวง

ร่ว้ง

กรุง

พุง

กระบุง

เอียง

เกลี้ยง

เคื่อง

เมื่อง

เอ็ง

เพลง

แห่ง

แปลง

ไถ่

โคลง

แข็งแรง รุ่งรัง ข้างทาง รุ่งเรือง

๔. คำที่มี ตร รด สะกด ออกเสียงเหมือน ด สะกด
ฝึกอ่าน

บัตร บาตร มิตร เมตร เกษตร สามารถ

๕. คำที่มี กร คร สะกด ออกเสียงเหมือน ก สะกด
ฝึกอ่าน

จักร สมักร

๖. ฝึกอ่าน

สีเขียว

เขียววู

ดูผอม

หอมฟุ้ง

รุ่งรัง

นั่งเคียง

เรียงบัตร

ถัดมา

หามิตร

ม้วนสำลี

สีสดใส

ใกล้เชิงเขา

เผาหญาคา

ฟ้าสีคราม

ยามหลงไหล

ไปโดยด่วน

จวนผิดเคือง

เรื่องฟุ้งเฟ้อ

เจอคนใบ้

ได้นิดหน่อย

คอยหาเรื่อง

เขาหน้าเสียเมื่อถูกครูดุ

ชาวสวนปลูกกระท่อมขนาดเล็ก ๆ ไว้ในสวน

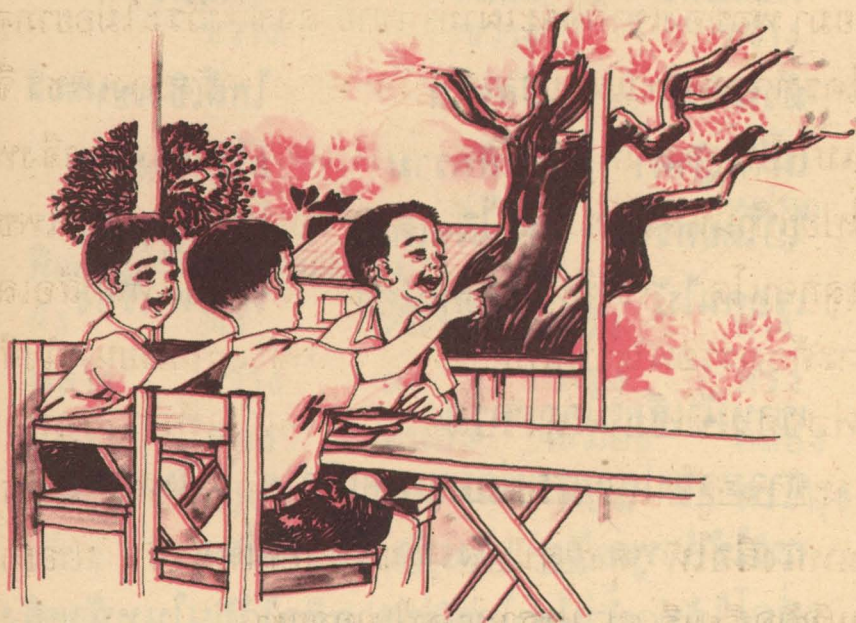
การใช้คำพูด แก เอ็ง ข้า ถือว่าไม่สุภาพ

พี่สะใภ้ทำน้ำปลาใส่ถังพลาสติกไว้กินในหน้าแล้ง

บทที่ ๗

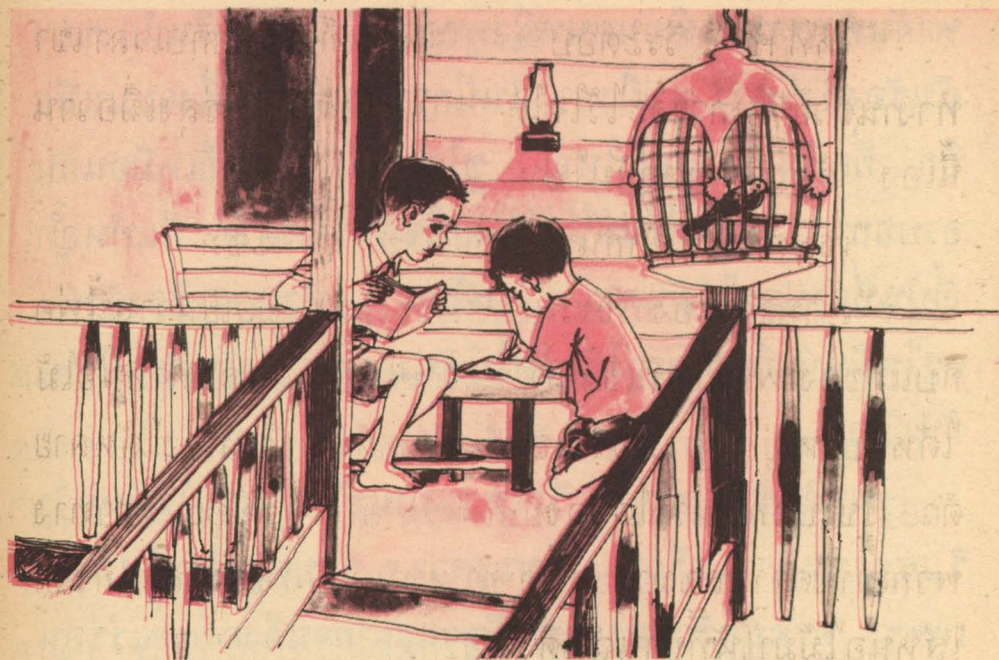
เพชรอยากเรียนหนังสือ

วีระนั่งกินข้าวกลางวันกับมานะในโรงอาหาร ข้าวติดคอกลืนไม่ลงจึงมองหาพาน้ำ ส่วนมานะกินข้าวพลางมองคู่อีกา ซึ่งกำลังร้องอยู่บนต้นสักข้างโรงอาหาร วีระถามว่า “มานะเห็นกาไหม” มานะตอบว่า “นั่นอย่างไรละ ร้องกา ๆ อยู่บนต้นสักไม่เห็นหรือ” วีระหัวเราะ “ฉันถามหาพาน้ำ เธอบอกให้ฉันคู่อีกา” เพื่อนที่นั่งกินข้าวอยู่ใกล้ ๆ

พากันหัวเราะ เพื่อนคนหนึ่งพูดว่า “เมื่อวานขึ้นน้องของ
ฉันร้องอึ้งขึ้นว่า แม่ผิงมา ฉันนึกว่าเขาเห็นแม่ผิงจะมาเสีย
อีก ที่แท้ผิงบินมาผุงใหญ่” ชูใจพูดว่า “ฉันก็เหมือนกัน
อาบอกว่า หล้าตายแล้ว ฉันตกใจนึกว่าย่าตาย ที่แท้หล้า
ญี่ปุ่นที่อาบลูกไว้มันตาย” เพื่อน ๆ หัวเราะเสียงดังลั่น
ครูไพลินนั่งกินข้าวอยู่โต๊ะถัดไปหันมามอง นักเรียนจึงพา
กันเงียบ

พอกินข้าวเสร็จ วีระชวนมานะไปนั่งเล่นใต้ต้นหว้า
ริมสนามหน้าโรงเรียน เขาเล่าว่า เขามีเพื่อนใหม่ชื่อ
เพชร ครอบครัวของเพชร มีฐานะยากจนจึงอพยพเร่ร่อน
เรื่อยมา พ่อของเขาคิดจะเผาถ่านขาย ลูกของวีระไม่อยากจะ
ให้ใครทำลายป่า และปรารถนาดีต่อครอบครัวของเพชร จึง
ชวนมาเป็นลูกจ้างทำไร่ไถ่นุ่น พ่อของเพชรตกลง เขาจึงพา
กันไปอยู่บ้านหลังเล็ก ในไร่ใกล้ ๆ เขตบ้านของวีระ เพชร
เป็นลูกคนโต เขามีน้องสี่คน ไม่มีใครเรียนหนังสือเลย
เพราะต้องเร่ร่อนไม่เป็นหลักแหล่ง เพชรอยากเรียนหนังสือ
แต่พ่อของเขาส่งให้ลงไปจ้างขอฟ่อนผืนที่อำเภอก่อน
เพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียนมาก ตอนค่ำเพชรมาให้วีระ
สอนหนังสือให้ ลูกก็สนใจสนทนและบอกเพชรว่า ถ้าอยาก
เรียนก็ต้องรีบเรียน เพราะเวลาไม่คอยทำ

วีระพูดว่า “ทีแรกเพชรพูดกระซอกโฮกฮาก กิริยาก็กระด้างไม่สุภาพ พอเขาเห็นฉันพูดและปฏิบัติต่อลุง เขาก็เอาอย่าง ลุงปรึกษากับป้าว่า จะให้ฉันอบรมมรรยาทให้เพชร เพราะดูท่าทางเขาฉลาดและความจำดี ถ้าได้คบกับคนดีก็จะพลอยดีด้วย ลุงว่าถ้าครอบครัวของเขาเดือดร้อนอะไร ก็จะช่วยเหลือ ถ้าเขาอยู่นานช่วยทำให้กิจการของลุงก้าวหน้า ลุงก็จะยกที่ดินบางส่วนให้ทำมาหากินไปชั่วลูกชั่วหลาน”

“ลุงของเธอให้เขาทำสัญญาเรื่องการทำงานไหม” มานะถาม

“ให้ทำซิ” วีระตอบ “แล้วลุงก็คอยกำกับเวลา เขาทำงานด้วย จนกว่าจะไวใจได้ นี่เขาเพิ่งมาอยู่ที่ไร่ลุงเมื่อวานนี้เอง ต้องสังเกตดูกันไปนาน ๆ”

“เธอต้องให้เขากินข้าวด้วยไหม” มานะซัก

“เขาหากินเอง ข้าวสารของเขาก็มี เมื่อเย็นวานนี้พ่อ กับแม่ของเพชรไปที่เชิงเขา ฆ่าไก่ป่าตัวหนึ่งและหาหน่อไม้ ได้หอบใหญ่ เพชรก็เอาเบ็ดไปตกปลาที่หนองได้หลายตัว เขาบอกฉันว่าได้ของกินมาก คุ่มค่าเหนื่อย ทำทาง พวกเขามีความสุขมาก เมื่อเช้านี้เขาเอาปลาอย่างและแกงไก่ ใส่หน่อไม้มาให้ที่บ้านฉันตั้งเยอะ”

ปิติ มานี ชูใจ สมคิดและดวงแก้ว เดินเข้ามาหาวีระ กับมานะ ปิติตรงเข้ามาต่อว่า “แอบมาเล่นอะไรกันสองคน ไม่ชวนพวกเราเลย ไหนว่าจะสามัคคีกัน เล่นอะไรก็เล่นด้วยกัน” มานะตอบว่า “วีระเล่าเรื่องเพชรให้ฉันฟัง” ชูใจทำตาโต ร้องขึ้นอย่างตื่นเต้น และประหลาดใจว่า “โอ้โฮ! แหวนเพชรหรือสร้อยเพชร วีระโชคดีจริง เธอได้มรดกจากใครล่ะ แบ่งให้ฉันบ้างซิ” วีระหัวเราะ แล้วเล่าเรื่องเด็กชายเพชรให้เพื่อน ๆ ฟังอีก

ทุกคนต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า ในวันหยุดถ้าไม่มีธุระอื่น จะนัดกันไปช่วยสอนหนังสือให้เพชร และจะช่วยกันบริจาคเสื้อผ้าให้น้อง ๆ ของเพชรด้วย

วีระพูดว่า “เพชรเล่าให้ฉันฟังว่า เขาเคยหนีพ่อไป ดูนักเรียนเรียนหนังสือ เขาชอบเวลานักเรียนเรียนเลข แล้วพากันท่องสูตรคูณ และอยากเตะฟุตบอลกับนักเรียนพวกนั้น แต่ถ้าพ่อรู้พ่อก็เขี่ยนเขาทุกที เพราะพ่ออยากให้เขาช่วยทำงาน”

“เขามาเรียนหนังสือที่โรงเรียนของเราไม่ได้หรือวีระ เขาจะได้เป็นพรรคพวกเดียวกับเรา” มานีถาม

“เพชรอยากมาสมัครเข้าเรียน แต่เขาโตมากแล้ว และต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน เพื่อจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น พ่อ

ของเขาพูดว่าถ้ามีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง เขาก็มีความประสงค์
จะให้น้องของเพชรเรียนหนังสือทุกคน เพราะสมัยนี้คน
ไม่เรียนหนังสือสู้คนเรียนหนังสือไม่ได้”

“เธอคิดว่าเขาจะตั้งหลักฐานที่นี่ไหม” สมคิดถาม

“เขาพูดกับลุงว่าที่นี่อุดมสมบูรณ์หากินสะดวก มีที่
กว้างขวางดีและไม่มีภัยอันตรายใด ๆ เขาจะรับจ้างลงทำ
ไร่ไปให้นานที่สุด ดูท่าเขาจะชอบลงมาก ถ้าเป็นเช่นนี้
ฉันรับรองว่าเขาต้องตั้งหลักฐานอยู่ที่นี่แน่”

ดวงแก้วพูดว่า “ดีแล้วฉันจะโฆษณาให้เพื่อน ๆ รู้
และใครมีหนังสือที่ไม่ใช้แล้วก็ให้เขาบริจาคให้เพชรบ้าง”

พอดีเสียงระฆังดังขึ้น ทุกคนจึงพากันไปเข้าห้องเรียน

แบบฝึก

๑. การผันคำที่ขึ้นต้นด้วย ก จ ด ต บ ป อ (เรียกว่าอักษรกลาง) ผัน
ด้วย ' ๙ ๓ +

ตัวอย่าง

จำ

จำ

จำ

จำ

จำ

ฝึกผัน

กำ

ตำ

ด่วน

ด้าม

ใต้

ตื่น	ตื่น	ไ้	เปี้ยว	บาง
ปาน	อิง	เอื้อม	กลิ้ง	เกลี้ยง
เกลื่อน	เกลา	เกลี้ย	เปลี้ยว	เปลี่ยน

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดในแม่ กม (ม สะกด)

ตาม	ถาม	ย่อม	ด้าม
คุ่ม	เจียม	โฉม	เต็ม
ความ	คราม	กลุ่ม	พร้อม
อบรม	อุดม	ขนม	ประชุม
แจ่มใส	เต็มที	นุ่มนิ่ม	ธรรมดา

๓. ฝึกอ่านคำที่ขึ้นต้นด้วย ม

ฆ่า เขียน ฆ้อง ระฆัง โฆษณา

๔. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ค (ออกเสียงเหมือน ก สะกด)

โชค	โรค	ภาค
นาฏ	พรรค	สมัคร

๕. ฝึกอ่านคำที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน (คำพ้องเสียง)

ข้า	-	ค่า	หว่า	-	ว่า
ล้อม	-	ซ่อม	ไหม้	-	ไม
ถ้า	-	ท่า	หญ้า	-	ย่า

ฝั่ง - ฝั่ง

ชน - ชนม์

๖. ฝึกอ่าน

ความจำ

กำกับ

จับกลุ่ม

คุ้มกัน

คันเบ็ด

เพชรพลอย

คอยท่า

ถ้ามี

ที่ฝั่ง

ตัวฝั่ง

ซึ่งหน้า

น้ำดู

คนดีมีพรรคพวกมากเขาโฆษณาให้คนเชื่อถือนักเรียนท่องสูตรคูณทุกวันเราบริจาคของให้คนที่ได้รับภัยพิบัติ

บทที่ ๘

สุตสาครกับม้านิลมังกร

มานะ มานี ปิติ ชูใจ สมคิดและดวงแก้วนัดกันจะ
ไปบ้านวีระในวันอาทิตย์ตอนสาย ๆ พอได้เวลานัดทุกคน
ก็มาพร้อมกันที่บ้านมานะ ต่างถือเสื้อผ้ามาคนละตัว เพื่อ
จะเอาไปให้เพชรและน้อง ๆ ของเขา มานะรวมเสื้อผ้า
ใส่ลงในถุงเดียวกัน แล้วพากันไปบ้านวีระ

เมื่อไปถึงเห็นวีระกับลุงนั่งอยู่บนแคร่ไม้ไผ่ใต้ต้นขนุน

มีเด็กชายตัวขนาดวีระนั่งอยู่ด้วยคนหนึ่ง เด็ก ๆ พากันพนมมือไหว้ลง ลงก็ทักทายทั่วทุกคน วีระบอกให้เพชรรู้จักกับทุก ๆ คน มานะส่งถุงเสื้อผ้าให้ แล้วบอกว่า “เสื้อผ้าของพวกเรา แบ่งมาให้เธอและน้อง ๆ ใช้” เพชรหน้าบานด้วยความดีใจ รับถุงเสื้อผ้ามากอดไว้ แล้วพูดตามที่วีระสอนไว้ว่า “ขอบใจมาก”

ลงหันไปพูดกับปิติว่า “สุดสาครไม่มีม้านิลมังกรที่เดินจากบ้านมาถึงที่นี่อาจจะเหนื่อยมากนะ” ปิติไม่เข้าใจที่ลงพูดก็ทำหน้าเหลว “สุดสาครเป็นใครคะ คุณลง” มานีถาม ลงหัวเราะตอบว่า “สุดสาครก็เหมือนปิตินั้นแหละ ไปไหน ๆ ก็ขี่ม้า ม้าของเขาชื่อม้านิลมังกร”

“เรื่องสุดสาครสนุกมาก อยู่ในหนังสือพระอภัยมณี พวกเธอขอให้คุณลงเล่าให้ฟังซี” วีระพูด เด็ก ๆ พากันขอร้องให้ลงเล่าเรื่องสุดสาคร เพชรก็นั่งฟังอยู่ด้วย ลงจึงเล่าเรื่องสุดสาคร ดังนี้

สุดสาครเป็นลูกของพระอภัยมณีกับนางเงือก ในหนังสือ บางทีก็เรียกว่านางมัจฉา พ่อแม่ของสุดสาครอาศัยอยู่กับฤๅษีที่เกาะกลางทะเล เมื่อเวลาสุดสาครเกิด พระอภัยมณีไปตามหาน้องชาย สุดสาครจึงอยู่กับแม่และฤๅษี

สุดสาครเป็นเด็กฉลาด กล้าหาญ แข็งแรง โตกว่าอายุและ
ชุกชนมาก คำกลอนที่กล่าวถึงสุดสาครมีว่า

ได้สืบเดือนเหมือนได้สักสิบขวบ ภูขาวอวบอ้วนท้วนเป็นนวลฉวี

ออกวิ่งเล่นเล่นได้ไกลกู่ เทียวไล่ขี้วัวควายสบายใจ

แล้วลงน้ำปล้ำปลาโกลาหล ดาบสนับปากเปือกเรียกไม้ไหว

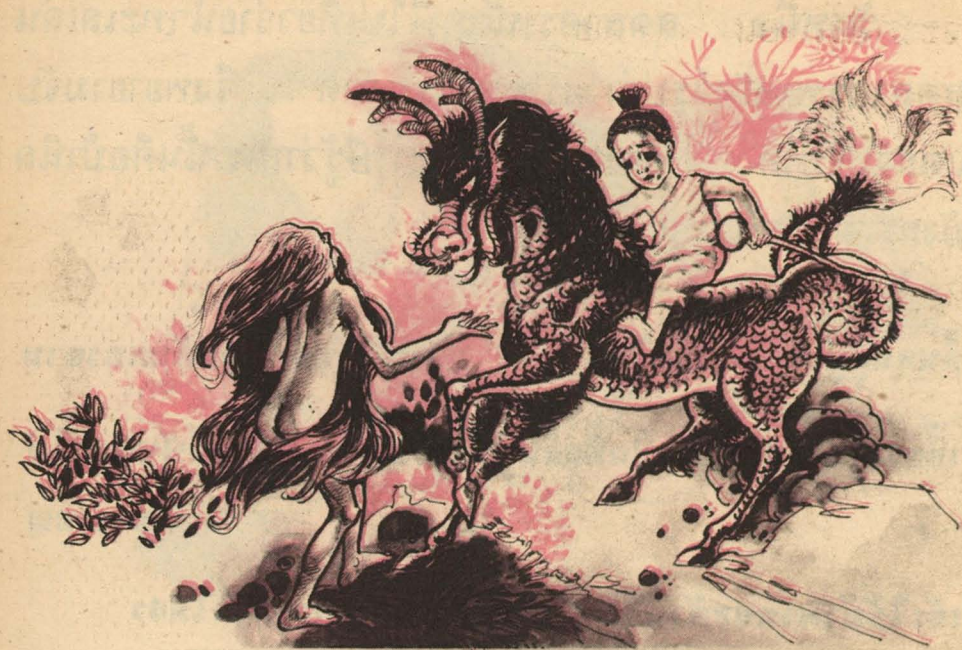
สอนให้หลานอ่านเขียนรำเรียนไป แล้วก็ให้วิทยาวิชการ

วันหนึ่ง สุดสาครหนีฤๅษีไปเที่ยวว่ายน้ำทะเลเล่น
 สุดสาครพบสัตว์รูปร่างแปลกประหลาด จึงพยายามจับ
 แต่ก็จับไม่ได้ จึงมาบอกฤๅษี ฤๅษีรู้ว่าสัตว์นั้นคือม้านิล
 มังกร จึงบอกสุดสาครว่า

กินคนผู้ปลูปลูกหญ้าใบไม้ มันทำได้หลายเล่ห์อ้ายเศรษฐาน
 เบี้ยวเป็นเพชรเกล็ดเป็นนิลล้นเป็นปาน ถึงเอาขวานฟันฟาดไม่
 บาตรอญ

เจ้าได้ม้าพาหนะตัวนี้ไว้ จะพันภัยภิญโญสโมสร
 ให้ชื่อว่าม้านิลมังกร จงดาวรพูนสวัสดิ์แก่นักดา

ฤๅษีบอกวิธีจับม้านิลมังกรให้ สุดสาครจึงจับได้
 ฤๅษีรู้ว่าม้านิลมังกรมีฤทธิ์มาก และถึงเวลาแล้วที่ สุดสาคร
 ควรจะได้ติดตามหาพระอภัยมณี ฤๅษีจึงมอบไม้เท้าวิเศษ
 ให้ แล้วเล่าเรื่องให้สุดสาครฟังว่า พระอภัยมณีพ่อของ
 สุดสาครนั้นเป็นกษัตริย์ ให้สุดสาครไปตามหาให้พบ สุด-
 สาครจึงฝากนางเงือกผู้เป็นแม่ไว้กับฤๅษี แล้วลาฤๅษีและ
 นางเงือกขี่ม้านิลมังกรไปตามหาพระราชาบิดา

สุดสาครเดินทางพบภัยอันตรายและภูตผีปีศาจก็ต้อง
 ต่อสู้และชนะเรื่อยมา จนมาพบชีเปลือยเจ้าเล่ห์อยู่บน
 เกาะแห่งหนึ่ง ชีเปลือยบังอาจหลอกให้สุดสาครตกลงไป
 ในเหว แล้วเอาไม้เท้าวิเศษมาบังคับม้านิลมังกร ม้านิล
 มังกรกลัวไม้เท้าวิเศษจึงยอมให้ชีเปลือยขี่ไป เมื่อชีเปลือย
 ลงจากหลัง มันก็วิ่งกลับมาตามหาสุดสาครด้วยความรัก
 มันตามกลิ่นและร้องเรียกหาสุดสาครจนพบ ตั้งคำถามว่า

ถึงเหวห้องปล่องหิน ไต่กลิ้งหนัก แจ้งประจักษ์ว่าเจ้าอยู่ในภูเขา
 ชะโงกมองร้องเรียกประสาหม่า ไม่เห็นหน้าเจ้านายวุ่นวายใจ
 แต่หันเหียนเวียนมองแล้วร้องเรียก สุดสำเหนียกมิ่งม้าน้ำตาไหล
 เฝ้านั่งดูภูเขาด้วยอาลัย ไม่ไปไกลปากปล่องของน้ำตา

สุดสาครยังไม่ตาย แม้จะถูกหินขรุขระตำเอาหลาย
 แห่ง พอฟื้นขึ้นมาได้ยินเสียงม้านิลมังกรเรียกจึงนึกถึงฤๅษี
 หันไต่เนินฤๅษีก็ชี้รั้งปรากฏกายมาให้เห็น ช่วยสุดสาครขึ้น
 มาจากเหว แล้วฤๅษีก็สอนสุดสาครว่า

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์ มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
 ถึงเดววัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
 มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน บิดามารดารักมักเป็นผล
 ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
 แม้นใครรักรักมั่งปั่งขังขอบ ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานหนา
 รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

ฤๅษีสั่งให้สุดสาครตามไปเอาไม้เท้าวิเศษกลับมาให้ได้แล้วหายตัวไป สุดสาครจึงขี่ม้านิลมังกรไปตามเอาไม้เท้าจากซีเปลือยจนได้ และติดตามหาพระราชบิดาจนพบ

ลุงพูดว่า “เรื่องสุดสาครตอนโตเป็นผู้ใหญ่มีอีกยาวมาก พวกเจ้าเป็นเด็กรู้เรื่องสุดสาครตอนเป็นเด็กดีกว่า แต่ถ้าใครอยากอ่านเรื่องสุดสาครให้รู้เรื่องจนจบ ลุงก็มีหนังสือให้ขอยืมอ่าน”

“ที่ห้องสมุดโรงเรียนมีหนังสือหลายเล่ม คงจะมีเรื่องสุดสาคร ถ้ามีพวกเราจะไม่รบกวนคุณลุง จะขอยืมหนังสือห้องสมุดอ่านนะครับ” มานะพูด

“ดีมาก รู้จักขอยืมหนังสือห้องสมุดอ่าน” ลุงพูด “พวกหลานจะมาสอนหนังสือให้เพชรไช้ไหม ฟังเรื่องสุดสาครจบแล้ว ก็ลงมือสอนกันเสียที เจ้าเพชรตั้งใจเรียนนะเดี๋ยวคุณครูทั้งหลายจะชื่นชมเอา ลุงไม่รู้ด้วย”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันเทียบเสียงอักษรกลางกับอักษรต่ำ

ตัวอย่าง

อ้าย - ว้าย

อักษรกลาง อาย อ้าย อ้าย อ้าย อ้าย

อักษรต่ำ วาย ว้าย ว้าย

ตัน - พัน ปาน - ราน แจ้ง - แล้ง

บ่น - คน เต็น - เซ็น ได้ - ไม้

ต่ำ - ร้า กิ่ง - มิ่ง ปล้า - ล้า

เจ้า - เท้า ปล่อง - นong อ้วน - ท้วน

๒. ฝึกอ่านคำที่มี ร สะกด (จะอ่านเป็นเสียง ออ มี น สะกด)

ตัวอย่าง

ละคร อ่านว่า ละ-คอน

เกสร นคร ถาวร

มังกร ละคร ให้พร

อากร จราจร สโมสร

๓. คำที่สะกดด้วย จ อ่านออกเสียงเหมือน ค สะกด (แมกด)

ฝึกอ่าน

กิจ ตรวจ เก่งกาจ มัจฉา ปิศาจ
 พุดเทจ รังเกียจ สำเร็จ อำนาจ เดรัจฉาน

๔. ฝึกอ่าน

เดือนอ้าย หายตัว เวียนหัว

มัวบ่น พันผิด คิดอ่าน

สถานที่ ภูตผี ปิศาจ

ฟาดฟัน พันผ้า อาลัย

ไม่คด ลดเลี้ยว เขี้ยววู

คูหา พาหนะ ชะโงก

ทำวุ่นวาย หายตัวไป ไม่ตื่นเต้น

เป็นเกล็ดแข็ง แจ้งข่าวล่า พระดาบส

ทางคดเคี้ยว เลี้ยวลดยิ่ง มิ่งขวัญไทย

ให้ไม่เท่า เจ้านายดี มีน้ำใจ

พระมหากษัตริย์เป็นมิ่งขวัญของชาวไทยปิติว่าให้จนน้ำตานองหน้าเพราะเจ้าแก่ตายพระดาบสเข้าไปในกุฏิเพื่อหิบบไม้เท้าวิเศษมาให้

หลานชาย

บทที่ ๕

คนมีประโยชน์

เพชรมาเรียนหนังสือกับวีระทุกคืน แต่บางครั้งก็เป็นคนสอนให้ เขามีกิริยาร่าเริงเบิกบานเสมอขณะเรียนหนังสือ คำลงวีระจุดตะเกียงนั่งอ่านหนังสือหรือทำการบ้านรออยู่ที่หน้ามุ้ง พอเพชรมาถึง วีระก็ให้เพชรอ่านหนังสือ บางทีเพชรจะถามถึงคำ หรือข้อความที่เขาอยากเขียนได้ วีระก็บอกให้เขาเขียน เพชรขยันและตั้งใจเรียนจนสามารถอ่านเขียนได้มากแล้ว ลงชมว่าเขาสมองดีจดจำอะไรได้รวดเร็วและแม่นยำ คืนหนึ่งเพชรถามวีระว่า “นากเขียนอย่างไร ฉันเขียนนาได้ น-า นา จะเอาตัวอะไรใส่ลงไป จึงจะอ่านว่า นาก”

“ตัว ค ชี น-า-ค นาค” วีระตอบ เพชรเขียนคำลงในสมุดพลางพูดว่า “วันนี้ฉันพบนากตัวหนึ่งกำลังคาบกิ่งไม้สร้างบ้านอยู่ที่ลำธาร ฉันเลยอยากเขียนคำว่า นาก ได้” วีระหัวเราะ “ถ้าเช่นนั้น ไม่ใช่ตัว ค สะกดหรรอก ต้องเป็นตัว ก สะกด น-า-ก นาก นากกินปลา ฉันบอกเธอ

ว่า ค สะกดนั้น-า-ค นาคตัวนั้น หมายถึงพญานาค” เพชร
 ทำหน้าสงสัย “อ้อ นาคที่เขาเขียนเป็นรูปงูใหญ่มีหงอนไซ้
 ไหม ออกเสียงเหมือนกันกับนากกินปลา แต่ตัวสะกดไม่
 เหมือนกัน แหม นี่ถ้าเขียนสะกดผิดละก็เป็นคนละตัวไป
 เลย” ว่าแล้วก็หัวเราะพลางก้มลงเขียนคำทั้งสองคำลงใน
 สมุด

“ใครนะเก่งจัง คิดตัวหนังสือขึ้นมาให้คนเขียนจนรู้
 เรื่องกันได้” เพชรถามขึ้น

“พระมหากษัตริย์ไทยของเราพระองค์หนึ่งเป็นผู้คิด
 ขึ้น” วีระตอบ

เพชรนิกทบทวนความจำแล้วพูดว่า “วันก่อน เธอ
บอกว่า พระมหากษัตริย์มีคุณต่อบ้านเมือง เพราะต่อสู้
ข้าศึกที่มารุกรานเพื่อรักษาเอกราช คราวนี้พระมหากษัตริย์
เป็นผู้คิดตัวหนังสือให้คนได้อ่านเขียนกัน พระมหากษัตริย์
ของเรานี้ทำคุณประโยชน์ต่อคนไทยและเมืองไทยมาก
เหลือเกิน”

“เธอจำแม่นดีนะเพชร คนไทยแต่โบราณไม่ว่าพระ
มหากษัตริย์หรือประชาชน ต่างได้ช่วยกันรักษาเอกราช
ของชาติไทยให้ยืนยงอยู่ได้ อย่างเช่น สมเด็จพระนเรศวร
และชาวบ้านบางระจันที่ฉันเคยเล่าให้ฟัง”

“พระมหากษัตริย์พระองค์ไหนละ ที่คิดตัวหนังสือไทยขึ้นมา” เพชรถาม

“พ่อขุนรามคำแหง ท่านประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นเป็นครั้งแรก” วีระตอบ

“พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันนี้รัชกาลที่เก้า พ่อขุนรามคำแหงเป็นรัชกาลที่เท่าไร” เพชรซัก

“พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันเป็นรัชกาลที่เก้า ของกรุงรัตนโกสินทร์ แต่พ่อขุนรามคำแหง เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่สามสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ราชธานีแปลว่า เมืองหลวง เมืองสำคัญ ท่านประดิษฐ์อักษรไทยเป็นเวลาหลายร้อยปีมาแล้ว” วีระชี้แจง ครั้นเห็นเพชรสนใจฟัง เขาจึงอธิบายต่อไป “ในรัชกาลนี้มีการติดต่อเป็นไมตรีกับต่างประเทศ เรื่องการค้ากับต่างประเทศก็เจริญรุ่งเรืองมาก” เพชรถามแทรกขึ้นว่า “การค้าแปลว่าพาณิชย์ใช่ไหม เพราะฉันจำซื้อร้านขายของในตลาดที่บ้านเดิมของฉันได้ว่าลงท้ายด้วยคำว่าพาณิชย์ทั้งนั้น” วีระยิ้ม “ถูกแล้ว พาณิชย์แปลว่าการค้าขาย เธอช่างสังเกตดีนะ แต่ นี่แน่ะเพชร ถ้าคนอื่นกำลังพูดอยู่แล้วเธอจะพูดแทรกขึ้นมาต้องขอโทษก่อนนะ”

เพชรยิ้มเก้อ ๆ “ขอโทษ ฉันจะจำไว้ วีระพูดต่อไป
เถอะ ฉันอยากฟัง”

วีระจึงพูดต่อ “คนไทยรู้จักทำภาชนะเครื่องปั้นดิน
เผาชนิดหนึ่งใช้เป็นครั้งแรก นับว่าพ่อขุนรามคำแหงเป็น
นักปราชญ์ นำความเจริญมาสู่เมืองไทยมาก บ้านเมืองก็
อุดมสมบูรณ์และท่านยังปกครองพลเมืองของท่านให้ร่มเย็น
เป็นสุข โดยเอากระดิ่งไปแขวนไว้ที่หน้าประตูวัง ใคร
มีทุกข์เดือดร้อนก็ไปสั่นกระดิ่ง ท่านก็พาคณะข้าราชการมา
ตัดสินคดีหรือมาช่วยให้หายเดือดร้อน คุณครูเคยเล่าว่า

แม้ปัจจุบันนี้ วิธีการบางอย่างยังปรับปรุงจากสมัยสุโขทัยมาใช้ได้”

“ฉันอยากเก่ง อยากทำประโยชน์ให้บ้านเมืองจัง แต่ฉันคงไม่มีโอกาสที่จะทำอย่างนั้นได้” เพชรพูด

“ทำไมจะไม่มีโอกาสล่ะ” วีระถาม

เพชรก้มหน้าถอนใจ “วีระก็รู้ว่าฉันยากจนซ้ำโง่เง่า เพราะไม่ได้เรียนหนังสือ”

“เธออย่าเพิ่งท้อแท้ซีเพชร ลุงเคยพูดว่าชีวิตคนเราไม่มีอะไรแน่นอน วันนี้ยากจน วันหน้าอาจเป็นเศรษฐี ถ้าเราขยัน อดทน และตั้งใจจริง” วีระพูด

“ดีจริง ฉันจะจำไว้ ถ้าฉันเก่งและเป็นเศรษฐีเมื่อไร ฉันจะทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมือง” เพชรพูดอย่างหนักแน่น

“เธอเข้าใจผิดเสียแล้วเพชร เธอมีโอกาสมากำประโยชน์ให้บ้านเมืองอยู่ตลอดเวลา การที่เธอขยันเป็นคนดี ช่วยตัวเองได้ ไม่เป็นภาระของใคร ไม่เป็นโจรผู้ร้ายทำให้คนทุกข์ร้อน รัฐบาลไม่ต้องเพิ่มงบประมาณจ้างตำรวจมาดูแลกวาดขัน และคอยปราบปราม หรือถ้าเห็นใครคิดร้ายต่อบ้านเมืองก็บอกให้เจ้าหน้าที่รู้ อย่างนี้ล้วนทำประโยชน์แก่บ้านเมืองทั้งสิ้น” วีระชี้แจง

เพชรยิ้มชอบใจ “ถ้าเช่นนั้นฉันก็มีโอกาสทำประโยชน์
อยู่ตลอดเวลา ไม่ต้องรอให้เป็นเศรษฐีก็ได้”

“ถูกต้อง” วีระตอบ

“ครอบครัวของเธอรู้จักประหยัด ไม่ซำฐานะก็ดีขึ้น
ฉันทยาล่วงหน้าไว้ก็ได้ คุณครูเขียนไว้ให้พวกฉันอ่านเสมอ
ว่า

หาได้ใช้ประหยัด

ตั้งใจหาได้เรื่อย

ไม่ขำมีเงินใช้

บ้านเมืองยามทุกข์มี

ถ้าบ้านเมืองพินาศ

หวังดำรงไทยเป็นไทย

รู้จักสิ่งฟุ่มเฟือย

รู้จักจ่ายให้พอดี

หายนไปเป็นเศรษฐี

ได้อาศัยไทยช่วยไทย

เราทั้งชาติอยู่ได้โดน

จงประหยัดทั่วกันเออ”

เพชรนั่งฟังตาไม่กะพริบ พอวีระพูดจบเขาก็ร้องขึ้น
อย่างร่าเริงว่า “วิเศษจริง! ทำอย่างไรฉันจึงจะอ่านและ
เขียนข้อความที่วีระพูดมาทั้งหมดได้นะ”

วีระยิ้ม “ฉันจะจัดให้ เธอพยายามอ่านและเขียน
ไม่ช้าเธอก็ทำได้”

แบบฝึก

๑. ฝึกผันคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษรต่ำ (จะผันด้วย ' ะ')

ตัวอย่าง

	ทอ	ท่อ	ท้อ	
โง่	เง่า	ท้อ	แท้	ทาย
ฟุ่ม	เฟื่อย	แม่น	ย่า	ยีน
ร่า	ราน	ร้อง	ล่อง	เครื่อง

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ข (ออกเสียงเหมือน ค สะกด) แม่กด

พืช	พาณิชย์	ราชการ
ราช	เอกราช	ภาชนะ
ปราชญ์	ราชธานี	รัชกาล
บวช	โคราช	ฤทธิ์เดช

๓. อ่านคำที่ใช้ ____ (ทัณฑมาต อ่านว่า ทัน - ทะ - ลาด) ตัวที่ใช้ไม่
ทัณฑมาต (-) เรียกว่า ตัวการ์นต์ ไม่ต้องอ่านออกเสียง

ตัวอย่าง

การ์นต์ อ่านว่า กา-รัน (ตัว ต มี ้ จึงไม่ออกเสียง)

ฝึกอ่าน

ทุกข์	สวรรณ	ประสงค์	พระสงฆ์
ปราชญ์	ประดิษฐ์	สทนต์	การันต์
กุ่มกามัน	ฤทธิ์	ประโยชน์	พิมพ์
พระชนม์	เถวาลัย	พาณิชย์	ศุภ
ฤกษ์	ประจักษ์	เล่ห์	เคราะห์

๔. ฝึกอ่าน คำที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน แต่เขียนไม่เหมือนกัน (คำพ้องเสียง)

คำ - ฆ่า	รด - รด
กำ - กรรม	พัก - พรอค
โชค - โชค	สัก - ศักดิ์
นาก - นาค	ทำ - ธรรม
ทูน - ทูล	สุข - สุข - ศุภ
เขี้ยว - เคี้ยว	บาด - บาท - บาตร
กำมือ - มีกรรม	
เปียกโชค - โชคดี	
ทูนไว้ - กราบทูล	

๕. ฝึกอ่าน

แน่นอน - หงอนไก่ - ไมตรี

เศรษฐี สี่ร้อย คอยก่อ
 จงประหยัด ขจัดข้าศึก นึกท้อแท้
 แปลอักษร ถอนใจใหญ่ ไม่แทรกแซง
 แต่งตัวก่อ เจอโจรร้าย ให้ปราบปราม
 ตามรุกราน งานปกครอง ต้องแม่นยำ
 ดำรงอยู่ ครูกวัดขัน ช่วยป้นดิน
 ตัดสินใจ ใช้ภาชนะ งานประดิษฐ์
 คิดลวงหน้า ภาระย่ง ปรับปรุงตน
 พลเมืองดี มีเอกราช ชาติยืนยง

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย
 คณะครูและนักเรียนช่วยกันปรับปรุงโรงเรียน
 เขาโชคดีที่ได้รับเลือกให้ไปเรียนต่อต่างประเทศ
 เขาเห็นนกคาบปลาว่ายน้ำไปตามลำธารอย่าง
รวดเร็ว

บทที่ ๑๐

ลูกเสือสำรองวีระ

วันเสาร์และวันอาทิตย์ ทางโรงเรียนจัดให้ลูกเสือมีกิจกรรมต่าง ๆ ลูกเสือสามัญให้เดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมที่ตำบลใกล้เคียง ๆ ซึ่งห่างจากโรงเรียนไปทางทิศใต้ ประมาณแปดกิโลเมตร ครูแบ่งลูกเสือสามัญเป็นหมู่ ๆ มีชื่อและธงประจำทุกหมู่ ชื่อเหล่านี้เป็นชื่อสัตว์ เช่น หมูนกอินทรีก็มีธงเป็นรูปนกอินทรี เวลาเดินทางลูกเสือจะเดินเป็นหมู่ ทุกคนสะพายกระตักน้ำและย่ามใส่

ของใช้ส่วนตัว ลูกเสือมีไม้พลองประจำตัวทุกคนและเวลาเดินทางไกลต้องถือไปด้วย ครูผู้ควบคุมคอยกำชับให้เดินอย่างระมัดระวัง เพราะถ้าต้นไม้มีพิษถูกร่างกาย จะทำให้ผิวหนังเป็นตุ่มใหญ่ ๆ มีสีแดง ๆ หรือเป็นผื่นหนา ๆ มีอาการคันมาก ต้องใช้ขี้ผึ้งยาทาจึงจะหาย เมื่อไปถึงที่หมายแล้ว ลูกเสือสามัญต้องสร้างค่ายเป็นที่พักชั่วคราว และปฏิบัติกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การสะกดรอย โดยครูแจกเข็มทิศซึ่งมีแม่เหล็กเล็ก ๆ ชี้ทิศทางให้และแจกแผนที่เพื่อให้เดินสะกดรอยตามเครื่องหมายที่ครูทำไว้ นอกจากนั้นก็มีการแข่งขันทำกิจกรรมของหมู่ต่าง ๆ ซึ่งครูเป็นผู้กำหนดกติกา และคอยให้คะแนนเวลาแข่งขัน ตกกลางคืนก็มีการชุมนุมรอบกองไฟ เช้าวันอาทิตย์จึงเดินทางกลับ

ส่วนลูกเสือสำรอง ครูแบ่งเป็นหมู่ ๆ แต่ละหมู่มีผ้าสีติดที่แขนเสื้อ ครูไม่ให้ลูกเสือสำรองไปเดินทางไกลเพราะยังเล็กอยู่ ให้ปฏิบัติกิจกรรมของลูกเสือและค้างคืนอยู่ที่โรงเรียน พวกลูกเสือสำรองหลายคนอยากไปเดินทางไกล เพราะคิดว่าอาจจะได้รับความตื่นเต้นและสนุกสนานจากการผจญภัยฝ่าอันตรายเล็ก ๆ น้อย ๆ บ้าง วีระ มานะ และปิติอยู่หมู่สีแดงด้วยกัน วีระได้รับคัดเลือกเป็นนายหมู่

ครูพาลูกเสือตายหมู่ที่บ้านเนิน ไกลต้นสนด้านหลังของ
โรงเรียนนอกให้เตียน เพื่อให้เป็นลานกลางแจ้งสำหรับ
ปฏิบัติกิจกรรมและการชุมนุมรอบกองไฟในตอนกลางคืน

พวกลูกเสือสำรองมีกิจกรรมสนุกสนานหลายอย่าง
ปิติชอบตอนที่ช่วยกันทำกับข้าว ครูสอนให้พวกเขาทำกับ
ข้าวง่าย ๆ เช่น ปิ้งปลา ต้มไข่ และไข่ตุ๋น ถึงกลางคืนครู
ก่อไฟกองใหญ่ที่ลานกลางแจ้งเพื่อให้พวกลูกเสือชุมนุม
รอบกองไฟ ครูกำชับให้แสดงสดฝีมือ เพราะมีแขกมา
คอยชมอยู่คับคั่ง มานี้ก็มาคุยกับพ่อแม่ ย่าพาชูใจมาด้วย ลุง
กับเพชรก็มา พี่ ๆ ของปิติมากับยายทำให้ปิติและเพื่อน ๆ
ตื่นเต้นมาก หมูี่สีแดงเล่นเรื่องศึกบางระจัน เขาช่วยกัน
จัดฉากสวยเป็นพิเศษ คนดูพากันชอบใจและปรบมือให้
ขณะนั้นลูกเสือคนหนึ่งล้มลงดินไปมาแล้วร้องว่า ุงักัด! ุงักัด!
คนอื่น ๆ ตกใจเพราะไม่รู้สาเหตุจึงลุกฮือและวิ่งหนี ปิติ
เผ่นออกไปยืนดูอยู่ไกล ๆ วีระกล้าหาญและสติดีมาก เขา
เข้าไปดูที่ข้อเท้าลูกเสือคนนั้น เห็นมีเลือดออกชิบ ๆ แต่
ไม่เห็นแผลถนัดเพราะไฟไม่สว่าง เขาเอปากดูดเลือดบัววัน
ทิ้งแล้วเอาผ้าพันคอรัดเหนือแผล ครูกับหมอจากสำนักงาน
สาธารณสุขอำเภอวังมา ถือไฟฉายส่องดูเห็นตะขาบตัวใหญ่

อยู่ตรงนั้น หมอตรวจดูแผลแล้วบอกว่าตะขากัด ไม่ใช่งู
และอุ้มลูกเสือคนนั้นไปใส่ยา ใคร ๆ ก็นิยมยกย่องวีรกรรมว่า
กล้าหาญและเสียสละสมกับที่เป็นนายหมู่ เมื่อเหตุการณ์
สงบลง ครูก็ให้แสดงต่อไป

แบบฝึก

๑. คำที่ขึ้นต้นด้วยอักษรสูง และคำที่มี ห นำ จะผันด้วย ' '

ตัวอย่าง

ฝา	ฝ่า	ฝ้า
หน่อ	หน่อ	หน่อ
ฝึกฝน		
ขัน	ขั้ว	แข่ง
ขี้	ผืน	ผึ่ง
แผ่น	ส่วน	หมอ
หน่อ	หมู่	แหล่ง

๒. ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย แม่กด (จ ตร ตู ต ข สะกด ออกเสียง
เหมือน ด สะกด)

วัด	เลือด	สุด
กิจ	มัจฉา	ปิศาจ

เมตร	บาตร	สาเหตุ
ทิศ	พินาศ	ประเทศ
พิเศษ	เศรษฐกิจ	โฆษณา

๓. คำที่ใช้เครื่องหมาย ๆ (ไม้ยมก อ่านว่า ไม้-ยะ-มก ออกเสียง ยะ กิ่งเสียง)

ตัวอย่าง

ต่าง ๆ อ่านว่า ต่าง-ต่าง

ฝึกอ่าน

ไกล ๆ	ใคร ๆ	ชิบ ๆ
แดง ๆ	ต่าง ๆ	ที่ ๆ
เพื่อน ๆ	เล็ก ๆ	หนา ๆ
หมู่ ๆ	ใหญ่ ๆ	ยี่ ๆ

๔. ฝึกอ่าน

สองส่วน	บ้านทั้ง	ปึงปลา
ฝ่ามือ	ถ้อย่าม	สามหมู่
แขกคับคั่ง	ฟังกติกา	หาคะแนน
แขนเป็นผืน	ยืนบนเนิน	เดินทางไกล
ใต้ต้นสน	คนเป็นหมู่	ดูเครื่องหมาย
ช่วยตายหญ้า	ทาผิวหนัง	รั้งนกอินทรี

ที่กลางแจ้ง เริ่มแข่งขัน ผ้าพันคอ
 ขอเข็มทิศ คิดกิจกรรม ค่ายกย่อง
 สำรองไว้ ให้พิเศษ สาเหตุใหญ่

ลูกเสือสามัญนิยมไปตั้งค่ายพักค้างคืนที่ไกล ๆ
 หนามเกี่ยวข้อเท้าฉันจนเลือดออกซิบ ๆ
 พวกเราสะกดรอยไปทางทิศใต้
นายหมู่คัดเลือกให้ฉันเป็นผู้แสดงรอบกองไฟ

คำประพันธ์ในหนังสือเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑

๑. บทที่ ๓ บทกล่อม ของเก่า
๒. บทที่ ๕ จากเรื่องโสนน้อยเรือนงาม
๓. บทที่ ๘ จากเรื่องพระอภัยมณี ของสุนทรภู่
๔. บทที่ ๘ จากคำประพันธ์ของ รัชนี้ ศรีไพรวรรณ

ประมวลคำใหม่

บทที่ ๑ - ๑๐

กก

ต้นไม้ขึ้นอยู่ในที่ชุ่มแฉะ มีหลายชนิด

ใช้สานเสื่อ

กติกา (กะ-ติ-กา)

ข้อตกลง ข้อบังคับ

กัม

โค้งตัวลง ให้ศีรษะต่ำลงมาข้างหน้า

กรวด

ก้อนหินเล็ก ๆ ใหญ่กว่าเม็ดทราย

กรอก

เทของลงในช่องแคบ ๆ

กระจาด

เครื่องใช้สานควยไม้ไผ่ รูปร่างเตี้ย ๆ ปาก

กว้าง ก้นเล็กแคบ ใช้ใส่ของ

แตกออกจากกันไปในที่ต่าง ๆ

กระจาย

รวดเร็ว รวดไว

กระฉับกระฉ่าง

ทำเสียงดังให้ตกใจ

กระโชก

ไม่อ่อน

กระด้าง

ระฆังเล็ก ๆ ใช้ทำเสียงสัญญาณ

กระดิ่ง

เคลื่อนที่ไปโดยเร็วเพราะกระทบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

กระเด็น

ภาชนะอย่างหนึ่งสำหรับใส่น้ำ

กระติก

บ้านเล็ก ๆ ทำพอยู่ไถ่

กระท่อม

ถึง จด

กระทั้ง

กระทบโดยแรง ใช้คู่กับคำ กระทบ

กระแทก

ภาชนะสาน ทึบ รูปกลม สูง ก้นเป็นสี่เหลี่ยม

กระบุง

ซ้ำ ๆ ลงไป

กระหน่ำ

กรุง	เมืองหลวง เมืองใหญ่ แต่ก่อนหมายถึง ประเทศ ก็ได้
กรุณา (กะ-รุ-นา)	ความสงสาร เอาใจช่วยเหลือเมื่อเห็นคนอื่น มีความทุกข์
กล่อม	ขับ ร้อง เพื่อให้เพลิกเพลินหรือหลับ
กลางแจ้ง	นอกรรมไม่ซำยคา
กลิ้ง	หมุนไปตามพื้น
กวัดขั่น	เอาจริงเอาจัง
กว้างขวาง	แผ่ออกไปมาก
ก่อไฟ	ทำให้ไฟติด
กะโหลกกะเผลก	เกินไม่ถนัดเพราะขาเจ็บ
กะพริบ	ปิดและเปิดหนังตาโดยเร็ว
กะรุ่งกะริ่ง	ขาคอกเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย
ก้วงวด (ก้วง-วน)	ห้วงโย
กั้น	ขวางไว้
การค้า	การซื้อขาย
กำกับ	ดูแล ควบคุม
ก้ำจัด	ขับไล่
ก้ำขับ	สั่งให้แค้น
ก้านัน	ผู้ปกครองคนในตำบล
กิจการ (กิก-จะ-กาน)	การทำงานที่ทำ
กิจกรรม (กิก-จะ-ก่า)	สิ่งที่ทำ
กิโลเมตร (กิ-โล-เมต)	ชื่อมาตราวัดเท่ากับพันเมตร อักษรย่อว่า กม.
กุฎี (กุ-คี)	ที่อยู่ของนักบวช
กุศล (กุ-สน)	สิ่งที่ดี

เกล็ด

เกลา

เกลี้ยง

เกลือกกลั้ว

เกลื่อนกลาด

เกวียน

เกษตร (กะ-เสก)

เกสร (เก-สอน)

เก้อ

แก

แก้ไข

แกว่งไปแกว่งมา

โกง

โกรธ (โกรค)

โกลาหล (โก-ลา-หน)

ไกล่เกลี่ย

ขจัด (ชะ-จัก)

ขณะ (ชะ-หนะ)

ขนาด (ชะ-หนาค)

ขบวน (ชะ-บวน)

ข่ม (ชะ-หยม)

ขยับ (ชะ-หยับ)

ส่วนที่ซ้อนกันเป็นแผ่น ๆ

ทำให้เรียบ ไม่ขรุขระ

ไม่มีติคอยู่ หอม

คลุก

มากมาย กระจาย

พาหนะชนิดหนึ่ง มีสองล้อ ใช้ควายหรือวัวลาก

ที่ดิน ทุ่ง นา ไร่

ส่วนในของคอกไม้ เป็นเส้น ๆ

อาย

คำไม่สุภาพ เรียกแทนตัวผู้อื่น

ทำส่วนที่เสียให้คืออย่างเค็ม

ในที่นี้หมายความว่า ทำอะไรไม่สำเร็จ

โกง

ไม่พอใจ

ไม่สงบ

ทำให้ตักัน

ขับไล่ ทำให้หมดไป

ครู ครั่ง คราว

ความใหญ่เล็กของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

หมู่ พวก

กดน้ำหนักตัวลง ปล่อยขึ้น แล้วกดลงอีก

ทำอย่างนี้สลับกันไป

เลื่อนไป

ขยาย (ชะ-หยาย)	ทำให้กว้างใหญ่
ขยำ (ชะ-หย่า)	คลุก บีบซ้ำ ๆ
ขรุขระ	ไม่เรียบ
ขวบ	อายุที่ผ่านไปปีหนึ่ง ๆ
ขวกไขว่	สับสน
ขวาง	กีดกัน
ขว้าง	ปา
ขวาน	เครื่องมือทำควยเหล็ก มีคม มีค้ำม ไข้คัก ฟัน ถาก ฝ่าไม้
ขวิด	กิริยาของหมูหรือสัตว์ที่มีเขา ไข้เขาหรือ เขี้ยวทำร้าย ชน
ข้อเท้า	ส่วนที่ปลายขาและเท้าต่อกัน
ขะมักเขม้น (ชะ-มัก-ชะ-เม่น)	ตั้งใจทำ รีบทำ
ขัดใจ	ทำไม่ถูกใจ
ซ้ำ	คำแทนตัวผู้พูด
ซ้ำทาส (ซ้ำ-ทาค)	คนรับใช้
ซ้ำศึก	ผู้มารุกราน
ซ้ำฝั่ง	วังฝั่งที่เอามาหลอม ไข้ทำสิ่งต่าง ๆ
เขต (เชก)	แดน
เข้มทิก (เข้ม-ทิก)	ชื่อเครื่องขี้ออกทิก มีเข็มเป็นแม่เหล็ก ไข้ไป ทางทิกเหนือเสมอ
เขย่า (ชะ-เหย่า)	ทำให้สั่น

เจี้ยว

แขก

แข่งขัน

ไข่ตุ๋น

คณะ (กะ-นะ)

กด

คดี (กะ-คี่)

คณงาน

คนแปลกหน้า

กบ

ครอบครอง

ครั้น

คราด

คราว

ครั้ง

คล้อย

คลัง

กล้า

กว่า

กวาน

ความคิดเห็น

ความจำ

ความประสงค์ (ความ-
ประ-สง)พันแหลมคมสี่ซี่ อยู่ข้างบนสองซี่ ข้างล่าง
สองซี่ ใช้ฉีกเนื้อและอาหาร

ผู้มาหา

สู้เพื่อเอาชนะกัน

อาหารทำคั่วไข่ สุกคั่วไอน้ำ

หมู่ พวก

ไม่ตรง

เรื่องที่ฟ้องกันตามกฎหมาย

คนรับจ้างทำงาน

คนที่ไม่รู้จัก

ไปมาหาสู่ รักใคร่กัน

ดูแล รักษา เป็นเจ้าของ

เมื่อ

เครื่องมือใช้ฉีกเศษหญ้า เป็นซี่ มีค้ำมถือ

ครั้ง หน

หนึ่งในสองส่วน

พันไป

ไม่มีสติ ไม่รู้สึกตัว

ผิวคำ

หยิบเอาไปอย่างรวดเร็ว

กิริยาที่เอามือหาสิ่งของ

สิ่งที่คิดได้

รู้จักโดยไม่ลืม

ความต้องการ ความอยากได้

คอก	ที่ขังสัตว์ เล้า
คอยท่า	รอ
กะนอง	ไม่สุภาพ
กะแนน	สิ่งที่ใช้ในการนับ
กัณฑ์	ก้าน พุคห้าม ไม่เห็นควย
กัณฑ์	เลือกเอาที่ดีไว้
กัณฑ์	มาก
ก้าง	ยังไม่จบ ยังไม่เสร็จ
ก้างคิน	อยู่ตลอดคืน
กาน	ไม่สำหรับหาบสิ่งของต่าง ๆ
คาบ	เอาปากกับสิ่งของไว้
คาย	ปล่อยของให้หลุดออกจากปาก
ค่าย	ที่พัก
ค้ำกลอน	ข้อความที่แต่งอย่างคล้องจองกัน
คิดอ่าน	คิดหาทางแก้ไข
กึก	มากขึ้น แร่งขึ้น
คุณค่า (คุณ-ค่า)	ราคา ประโยชน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
คู้	เคย สนทนสนม
คู้	พอ
คุณ (คุณ)	นับเพิ่มขึ้นครั้งละเท่า ๆ กัน
กูหา	ถ้า ที่อยู่
เกรา	ชนที่ขึ้นตามแก้มและคาง
เกราะห้ (เกราะ)	สิ่งที่เกิดขึ้น อาจดีหรือร้ายก็ได้
เครื่องปั้นดินเผา	เครื่องใช้ที่ทำด้วยดิน แล้วนำมาเผาก่อนใช้
เครื่องมือ	สิ่งของสำหรับใช้ในการงาน

เครื่องหมาย

เคียง

แก้

แก้

ฆ่า

เขี่ย

โฆษณา (โคก-สะ-นา)

งบประมาณ (งบ-ประ-มาน)

โง่ง

จอม

จับจ่าย

จําพรรษา (จํา-นัณ-จา)

จิตใจ (จิก-ใจ)

เจตนา (เจก-ตะ-นา)

เจรจา (เจ-ระ-จา)

เจ้านาย

เจ้าหญิง

เจ้าหน้าที่

โจร (โจน)

ฉลอง (ฉะ-หลอง)

ฉวัดเฉวียน (ฉะ-หวัค-
ฉะ-เหวียน)

ฉะนั้น

ฉาก

สิ่งที่ทำขึ้นเพื่อแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ใกล้กัน

เพียง ใกล้

ที่สำหรับนั่ง เป็นรูปสี่เหลี่ยม พื้นไม่เป็นซี่ ๆ

ทำให้ตาย

ก็ด้วยไม่เป็นการลงโทษ

บอกให้รู้ทั่วกัน

จำนวนเงินที่คั่งไว้ใช้จ่าย

ไม่ฉลาด

ยอด

ใช้จ่าย

พูด

ความรู้สึกลึกทางใจ

ความตั้งใจ ความมุ่งหมาย

พูดกัน

นาย เจ้าของ

เจ้านายผู้หญิง

ผู้มีหน้าที่

ผู้ร้าย

การทำบุญแสดงความยินดี

วนเวียนไปโดยเร็ว

อย่างนั้น

สิ่งที่ใช้กัน

เฉียบ	มาก นึก
เฉือน	หั่น
ไฉน (ฉะ-ไหน)	อย่างไร ทำไม
ช่อ้ม (ชะ-อุม)	เป็นสี่เหลี่ยมทั่วไปหมด
ชะโงก	ยื่นหน้าออกไปดู
ชัง	ไม่ชอบ เกลียด
ชั่วคราว	ไม่นาน
ชั่วลูกชั่วหลาน	ตลอดถึงลูกถึงหลาน
ชาวเมือง	คนที่อยู่ในเมือง
ชาวสวน	คนที่มีอาชีพทางทำสวน
ชำนาน (ช้า-นาน)	รู้ ว่องไว รวดเร็ว
ชี	นักบวช ชีปะขาว คือนักบวชหนุ่มชาว
	ชีเปลือย คือนักบวชไม่นุ่งผ้า
	ปะรอยผ้าให้เป็นเนื้อเดียวกัน
ชุน	กิจกรรมรอบกองไฟ
ชุนนุรอบกองไฟ	เปียก สกชิ้น
ชุนน้ำ	คืนเขา
เชิงเขา	นับถือ
เชือถือ	ทำให้มีรสหวาน
เชื่อม	เปียกมาก
โชค	สิ่งที่เกิดขึ้นอาจดีหรือร้ายก็ได้
โชค (โชค)	ถามอย่างละเอียด
ชักไ้	ทับกันเป็นชั้น ๆ
จับซ้อน	เลือกที่ออกน้อย ๆ
จับ	ไม่แจ่มใส
จีด	

ขีดเขียน

ชุบขีด

เซ

ญี่ปุ่น

ฐานะ

ด่วน

ดาบส (คา-บค)

ด้าย

ดำรง

เดช (เคค)

เดรัจฉาน (เค-รัค-ฉาน)

เดินทางไกล

โดย

ตกกล้า

ต้นสน

ต้นสัก

ต้นหว้า

ตลก (ตะ-หลก)

ต่อว่า

ตะโกน

ตั้งแต่

ตัดสิน

ไม่สดชื่น

ผอม และไม่สดชื่น

เอียง ไม่ตรง

ชื่อประเทศหนึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก

เฉียงเหนือของไทย

ความเป็นอยู่

เร็ว

นักบวชพวกหนึ่ง

ศักดิ์

รักษา ทำให้มีอยู่

ความสามารถ การบังคับ กำลัง

สัตว์

เดินไปตามทางที่กำหนดอย่างลูกเสือ

ควาย

หว่าน

ชื่อต้นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่งมีใบเป็นฝอย

ชื่อไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง เนื้อไม้แข็ง คงทน

ใช้สร้างบ้านเรือนและทำเครื่องใช้

ต้นไม้ใหญ่ชนิดหนึ่ง ผลเล็ก ๆ เมื่อสุกมี

สีม่วงแก่

คนที่ทำอะไรชวนให้น่าหัวเราะ

พูดคัดค้านกับคนที่ทำให้ไม่พอใจ

เรียกกัน ๆ

แรก

มีความคิดเห็นเคียดชัง

ติดตาม

ต้นตื้น

ตุ้ม

เต็น

เตะ

เตียน

ไต่ถาม

ถนัด (ถะ-หนัก)

ถลก (ถะ-หลก)

ถลอก (ถะ-หลอก)

ถอนใจ

ถัดมา

ถาวร (ถา-วอน)

ถึ

เถาวัลย์ (เถา-วัน)

เถิด

เถื่อน

แถบ

ไถล (ถะ-ไหล)

ทบทวน

ทยอย (ทะ-ยอย)

ทรงเครื่อง (ซง-เครื่อง)

ไปค้ายใกล้ ๆ

หัวใจเต้นแรงเมื่อมีความรู้สึกอย่างไร

อย่างหนึ่งมากกว่าปกติ

เมื่อกที่ขึ้นตามผิวหนัง

กระโดดไปมา

เหวี่ยงไปค้ายเท้า

ไม่รก

สอบถาม

ถูก ตรง

เปิดขึ้น

ผิวหนังเปิดออกไปเล็กน้อย

หายใจแรงและนาน เมื่อเวลาไม่สบายใจ

ต่อมา

คงทน

คิด ๆ กัน

พืชที่มีลำต้นเลื้อยพัน

เถอะ

ป่า

ก้าน

ไม่ตรง ไถไป

กลับทำอีก

คิด ๆ กันไป

แต่งตัว

ทอ
 ท้อแท้
 ท้องฟ้า
 ทะเล
 ทันใด
 ทันที
 ทาย
 ทำมาหากิน
 ทิศใต้ (ทิศ-ใต้)
 ที่ดิน
 ที่หมาย
 ทูรนาทูราย
 ทูล (ทูล)
 แท้
 แทน
 แทรก (แทรก)
 ธรรมชาติ (ท่า-มะ-ชาค)
 ฐานะ
 นกกาเหว่า
 นกเขา
 นกอินทรี (นก-อิน-ทรี)
 นบนาบ
 นวลฉวี (นวล-ฉะ-หรี)
 นอง

ฉาย ส่องแสงออกไป
 หมกกำลังใจ ไม่อยากทำอะไร
 ฟ้า
 ท้องน้ำที่กว้างใหญ่
 เคี้ยวมัน
 ในครุ่นเอง ในขณะนั้นเอง
 คิดว่าจะเป็นเช่นนั้นเช่นนั้น
 ทำงานเลี้ยงชีวิต
 ทางใต้ ค้านใต้
 แผ่นดิน
 บริเวณหรือจุดที่กำหนดไว้
 คืบไปมา
 บอก กล่าว
 จริง
 เหมือนอย่าง
 เปียก
 สิ่งที่เกิดขึ้นเอง
 การงาน
 นกชนิดหนึ่ง ตัวดำ เล็กกว่ากา บางทีเรียก
 นกคเหว่า
 นกชนิดหนึ่งชอบขันคู้ เสียงไพเราะ
 นกตัวใหญ่ เป็นพวกนกที่กินเนื้อ
 น้ับถือ อ่อนน้อม
 ผิดงาม
 มีมาก มากมาย

น้อย	ไม่มาก
นั้ดดา	หลานของปู่ หลานของตา
น่าเกลียด	ไม่น่าดู
นาก	สัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่ง ชอบหาปลากินในน้ำ
นาค (นาก)	งูตัวใหญ่ในนิทาน
นางเอก	ผู้หญิงที่เป็นตัวสำคัญของเรื่อง
นายหนู	หัวหน้าหนู
น้ำใจ	จิตใจอันแท้จริง
น้ำปลา	น้ำสำหรับใช้ผสมอาหารให้เค็ม ทำจากปลา และสัตว์น้ำบางชนิด
นิยม	ชอบ
นิล (นิน)	สีดำ
นิสัย	การปฏิบัติตนจนเคยชิน
เนิน	ที่สูง
เนื้อเย็น	ตัวเย็น ในที่นี้หมายถึงลูกรัก
แน่นนอน	จริงทีเดียว
บ่น	พูดซ้ำ ๆ อย่างไม่พอใจ
บรรดา (บัน-คา)	ทั้งหมด
บรรยาย (บัน-ยาย)	ชี้แจง
บริจาค (บอ-ริ-จาก)	ให้ แจก
บริเวณ (บอ-ริ-เวน)	เนื้อที่รอบ ๆ
บ้วน	คายน้ำหรือของเหลวออกจากปาก
บังอาจ (บัง-อาค)	ไม่เกรงกลัว
บัตร (บัค)	แผ่น

บางส่วน

บาตร (บาค)

บาป (บาบ)

บ้ายเบี่ยง

บิดเบี้ยว

บับ

เบ้

เบ็ด

เบียด

โบก

โบราณ (โบ-ราน)

ใบ้

ปกครอง

ปฏิเสธ (ปะ-ทึ-เสก)

ปด

ปรกติ (ปรก-กะ-ติ)

ปรอท (ปะ-หฺรอก)

ประกาศ (ประ-กาค)

ประจบ

ประจักษ์ (ประ-จัก)

ประดิษฐ์ (ประ-คิก)

ประแป้ง

ประพฤติ (ประ-พริค)

ส่วนใดส่วนหนึ่ง

ภาชนะของพระสำหรับรับอาหาร

ความชั่วร้าย

ตะวันปาย หลิกหนี

ไม่ตรง

กตทั้งสองข้าง หรือโคยรอบ

ไม่ตรง

เครื่องมือสำหรับตกปลาหรือกุ้ง

ซิค คิก

แกว่งไปมา

เก่าแก่ ครั้งก่อน

พูดไม่ได้

คุ้มครอง รักษา คุ้ม แล ควบคุม

ไม่ยอมรับ

พูดไม่จริง พูดเท็จ

เป็นประจำ เสมอ (ใช้ปรกติ ก็ได้)

ของเหลวชนิดหนึ่ง เมื่อถูกความร้อนจะ

ระเหยเร็วมาก

บอกให้รู้ทั่วกัน

พูดหรือทำให้คนชอบ

ถูกต้อง

ทำขึ้น สร้างขึ้น

ละเลงแป้งบนฝ่ามือและทบเบา ๆ ตรงที่

ต้องการ

การปฏิบัติคน

ประเภท (ประ-เพศ)	ชนิด
ประมาณ (ประ-มาน)	กำหนดไว้อย่างคร่าว ๆ
ประสา	ตามที่เป็นไป
ประหยัด	ระมัดระวัง
ประหลาด	แปลก ผิดปกติ
ปรับปรุง	แก้ไขให้ดีขึ้น
ปรากฏ (ปรา-กค)	เห็นได้ชัด
ปราชญ์ (ปราศ)	ผู้มีความรู้
ปราด	ไปโดยเร็ว
ปราบปราม	ทำให้หมดไป
ปรารถนา (ปราศ-ถะ-หนา)	อยากได้ ต้องการ
ปรึกษา	ขอความเห็น
ปล่อง	ช่องทะลุ
ปลอบ	พูดให้สบายใจ
ปลอม	ไม่แท้ ทำเทียม
ปล้ำ	ใช้แขนงอกเพื่อจะจับให้ได้
ปลุก	ทำให้ตื่น
ปะ	ปิดช่องที่ขาดให้ดีขึ้น
ปัจจุบัน (ปัค-จุ-บัน)	เวลานี้
ปัญหา (บัน-หา)	คำถาม ข้อสงสัย
ปาน	เท่า เพียง ผิดที่เป็นสีแดง หรือสีคำ
	เป็นแห่ง ๆ ตามร่างกาย
ปานใด	เท่าใด
ปานนี้	เวลานี้

ปิ้ง

ปีศาจ (ปี-ศาจ)

เป็นบาปเป็นกรรม

เป็นอันขาด

เปลี่ยว

แปล

แปลง

ผจญ (ผะ-จน)

ผสม (ผะ-สม)

ผ่อนผัน

ผอมแห้ง

ผ้าพันคอ

ผิวหนัง

พื้น

แผ่น

ผลอ

เผอิญ (ผะ-เอิน)

เผื่อแผ่

โผล่

ฝรั่ง (ฝะ-หรั่ง)

ฝักไฝ

ฝ่า

ฝ่ามือ

เอาของวางบนไฟเพื่อให้สุก

ผี ปีศาจ ก็เรียก

เป็นความชั่ว

จริงที่เกี่ยว

ไม่มีคน

ให้ความหมาย

เปลี่ยนรูป

สู้รบ ต่อสู้

รวมกัน ปน

ยอมให้

ไม่อ้วน ร่างกายมีเนื้อน้อย

ผ้าที่ผูกไว้ที่คอ

ส่วนนอกสุดของร่างกายที่หุ้มเนื้ออยู่

ผิวหนังที่งูขึ้นขึ้นมาเมื่อถูกสิ่งที่เป็นพิษซึ่งทำ
ให้คัน

กระโถก

ไม่ระวังตัว

เกิดขึ้นโดยไม่รู้มาก่อน

ให้สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

สูงขึ้นมา ยื่นออกมาให้เห็น

ซื้อต้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลใช้รับประทานได้

เอาใจใส่

ทนสู้

งานที่ทำด้วยมือ ความสามารถในการใช้มือ

ผิดเคื่อง

ฝูง

ไผ่ผืน

พญา (พะ-ยา)

พัน

พนม (พะ-นม)

พนักงาน (พะ-นัก-งาน)

พยัก (พะ-ยัก)

พยาธิ (พะ-ยาก)

พยุง (พะ-ยุง)

พรรค (พัก)

พระชนม์ (พระ-ชน)

พระทัย

พระราชธิดา (พระ-ราก-
ชะ-ที-คา)

พระราชบิดา (พระ-ราก-
ชะ-บี-คา)

พระราชมารดา (พระ-ราก-
ชะ-มาน-คา)

พระเอก

พระราชโอรส (พระ-ราก-
ชะ-โอ-รค)

พราน

พลเมือง (พน-ละ-เมือง)

มีเงินไม่ค่อยพอใช้

พวก หมู

กึกมั่งหวังอยู่เสมอ

ผู้เป็นหัวหน้า

ผ่าน รอค หลุดไป

ประนมมือ

เจ้าหน้าที่

ก้มหน้าโดยเร็ว เพื่อแสดงว่ารู้

ตัวเชื้อโรคมีหลายชนิด อยู่ในร่างกายคน

และสัตว์

ช่วยไว้ไม่ให้ล้ม

พวก หมู

อายุ

ใจ

ลูกสาว

พ่อ

แม่

ผู้ชายที่เป็นตัวสำคัญของเรื่อง

ลูกชาย

คนที่หากินด้วยการจับสัตว์ป่า

ชาวเมือง

พลอย

พลาง

พลาสติก (ปลั๊ก-สะ-ติก)

พวง

พอดี

พ่อคุณ (พ่อ-คุณ)

พักแรม

พัน

พาณิชย์ (พา-นิค)

พายู

พาหนะ (พา-หะ-นะ)

พิจารณา (พิ-จา-ระ-นา)

พินาศ (พิ-นาค)

พิบัติ (พิ-บัค)

พิเศษ (พิ-เศก)

พั่ง

พืชผล (พิค-ผน)

พูน

เพชร (เพ็ค)

เพลง

ไพเราะ

ฟาด

ฟั่น

ฟุ้งเฟ้อ

เป็นตามไปค้าย

ทำพร้อมกัน

ของชนิดหนึ่งที่สามารถทำให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ
ได้ โดยใช้ความร้อน

เป็นกลุ่ม

เหมาะ

เป็นคำพูดเพื่อเอาใจ ในที่นี้หมายถึงลูกรัก
อยู่ข้างเพียงระยะหนึ่ง

วงโคจรรอบ

การค้าขาย

ลมที่พัดแรง ๆ

สิ่งที่ใช้พาไปยังที่ต่าง ๆ

คิด

ความฉิบหาย

ความเสียหาย

แปลกกว่าธรรมดา

เวลาที่ผ่านไปไม่นาน

สิ่งที่เกิดขึ้นจากการเพาะปลูก

เพิ่มขึ้น

ชื่อแก้วที่แข็งที่สุด ใช้ทำเครื่องประดับ

บิกไป ไม่ตรง เอียง

นำฟ้ง

คี

กลับมีชีวิตเหมือนเดิม

อยากได้ในสิ่งที่ไม่จำเป็น

ฟุตบอล (ฟุค-บอน)	ลูกกลม ๆ ที่ใช้เตะเป็นกีฬาแข่งขัน
ฟุ่มเฟือย	ใช้จ่ายเกินควร
ภรรยา (พัน-ระ-ยา หรือ พัน-ยา)	ผู้หญิงที่อยู่กินกับผู้ชาย
ภัย	สิ่งที่น่ากลัว อันตราย
ภานะ (พา-ชะ-นะ)	เครื่องใช้สำหรับใส่สิ่งของ
ภาระ	หน้าที่ที่ต้องทำ
ภิญโญ (พิน-โย)	มากขึ้นไปอีก
ภูบาล (พู-บาน)	พระเจ้าแผ่นดิน
ภูตผี (พูค-ผี)	ผี
มรดก (มอ-ระ-คก)	สิ่งของเงินทองของคนตายที่มอบให้
มรรยาท (มัน-ยาก)	กิริยาท่าทาง
มอบ	ให้
มะกอก	ต้นไม้พวกหนึ่ง มีหลายชนิด
มะปราง	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลเมื่อสุกมีสีเหลืองอมแดง มีรสเปรี้ยวและหวาน
มะขม	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง ผลมีรสเปรี้ยว
มักจะ	บ่อย ๆ
มัจฉา (มก-ฉา)	ปลา
มันเหมาะ	แน่นอน
มัน	สิ่งที่ใช้บ่ง
มิ	ไม่
มิ่ง	สิ่งที่ดี
มิตร (มิก)	เพื่อน

เมื่อนะกล่ำ

เมตร (เมค)

เมื่อก็

เมืองหลวง

แม่เหล็ก

แม่น้ำ

ไม้เท้า

ไม้พลอง

ไม้โสน (ไม้-สะ-โหน)

ไมตรี

ขกย่อง

ข้าม

ยาเสพติด (ยา-เสบ-คิก)

ย่าง

ข้าม

ยินดี

ยิบ

ยึด

ยืนยง

อยู่

เยอะ

โย

เมล็ดของต้นไม้ชนิดหนึ่ง มีสีแสดและแข็ง

ความยาวเท่ากับ 2 คอก

เวลาที่ผ่านมานาน

จังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการรัฐบาล

แร่ชนิดหนึ่ง กุศเหล็กไค

จำได้อย่างถูกต้อง

ไม้สำหรับถือยันตัว

ไม้กลมยาวที่ผูกเสื่อใช้

ต้นไม้ชนิดหนึ่ง ใบเล็ก ๆ ดอกสีเหลืองใช้

รับประทานได้

ความเป็นเพื่อน ห่วงดีต่อกัน

พูดแต่สิ่งที่ดี

ซบค้ำยสี

สิ่งที่เป็นพิษแต่ทำให้คนต้องการบ่อย ๆ

เอาของวางบนไฟเพื่อทำให้สุกทั่ว

เครื่องใช้สำหรับใส่ของ ทำด้วยผ้ามีหูสำหรับ

สะพาย

ก็ใจ ชอบใจ

ละเอียดย

จับ ถือเอาไว้

คงอยู่นาน

ยับ ไม่เรียบ

มากมาย

สิ่งที่เป็นเส้นเล็ก ๆ บาง ๆ

รถจักรยาน (รถ-จัก- กระ-ยาน)	รถถีบที่มีสองล้อ
ร่วง	หล่น หลุด
รวดเร็ว	เร็วไว
Rooney (รอน)	แยกออกไป แยกออกจากกัน
รอบคอบ	ถี่ถ้วน
รื้อ	จำนวนที่นับสิบ สิบครั้งด้วยกัน
ระยะ	ตอน ช่อง
ระหว่าง	ส่วนตรงกลาง
รังเกียจ (รัง-เกียจ)	เกลียด ไม่พอใจ
รัชกาล (รัก-ชะ-กาน)	ช่วงเวลาที่พระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่ง ๆ ครอง ราชสมบัติ
รัด	มัดให้แน่น
รับจ้าง	การทำงานเพื่อให้ได้เงินตอบแทน
รับรอง	ต้อนรับ
รำเริง	ดีใจมาก
รางวัล (รางวัล)	สิ่งของที่ให้เพราะทำความดี
ราชธานี (ราช-ชะ-ทา-ณี)	เมืองหลวง
รำเรียน	เรียนให้ดี
รำคาญ (รำ-คาน)	รบกวน เปื้อน
ริมฝีปาก	ขอบปาก
รุกราน	บุกเข้าไป
รุงรัง	ไม่เรียบร้อย
รูปร่าง (รูป-ร่าง)	ลักษณะภายนอกที่มองเห็น
เรื้อรอน	เที่ยวไปไม่เป็นที่

เร่ง	รีบ
เรียงราย	อยู่ต่อกันไปไม่ขาดระยะ
เรือ	ลือลั่น ๆ
เรื่อง	สว่าง สุกใส
เรือน	สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นที่อยู่
โรงสี	ที่สำหรับสีข้าว
โรงอาหาร	สถานที่สำหรับรับประทานอาหาร
ฤกษ์ (เริก)	เวลาที่เหมาะสำหรับทำกิจการต่าง ๆ
ฤทธิ (ริก)	ความมีอำนาจ
ฤษี (ริอ-สี)	นักบวชที่อยู่ในป่า
ล้วงหน้า	ก่อนเวลาที่กำหนดไว้
ล้ง	ไม้ที่ต่อเป็นรูปสี่เหลี่ยม ไขใส่สิ่งของ
ลั่น	ก้าง
ลาน	ที่ว่าง สนาม
ลำธาร (ลำ-ทาน)	ทางน้ำเล็ก ๆ ที่ไหลจากเขา
ลึกล้ำ	ลึกมาก
ลู	เอน เอียง
ลูกจ้าง	คนที่รับจ้างทำงาน
เลว	ไม่ดี
เล่ห์ (เล่)	หลอกให้เชื่อ
เลี้ยวลด	คดไปคดมา ไม่ตรง
เลือด	น้ำสีแดง ๆ ที่อยู่ในร่างกาย
เลื่อนราง	ไม่ชัก
โล่ง	ว่าง
โลก (โลบ)	อยากได้ไม่รู้จักพอ

ว่องไว	เร็ว
วัง	ที่อยู่ของเจ้านาย ส่วนของแม่น้ำตรงที่ลึก เป็นถ้ำ
วานขึ้น	วันก่อนวานนี้หนึ่งวัน
วิชาการ	สิ่งที่เกี่ยวกับความรู้
วิทยา (วิ-ทะ-ยา)	ความรู้
วิเศษ (วิ-เสศ)	มีอำนาจ
วุ่นวาย	ไม่สงบ
เวียงชัย	เมือง
เวียน	หมุน
แหว่	ไคยีนค้อย ๆ
ไวใจ	เชื่อใจ
เศรษฐี (เสศ-ถี)	คนมั่งมี
สง่า (สะ-हां)	น่าเคารพนับถือ
สดใ	ไม่ขุ่นมัว
สติ (สะ-ติ)	รู้สึกตัว
สถาน (สะ-ถาน)	ที่
สนับสนุน (สะ-หนับ- สะ-หนุน)	ช่วยเหลือ
สนิทสนม (สะ-หนิก- สะ-หนม)	ชอบพอ
ส้มโอ	ผลไม้ชนิดหนึ่ง มีรสเปรี้ยวและหวาน
สมบุรณ์ (สม-บุณ)	เต็ม มาก
สมอ (สะ-หมอ)	ของหนักที่ล้ามโซหรือเชือกอยู่กับเรือ ไขทิ้ง ในน้ำเพื่อให้เรือจอกอยู่กับที่

สมุน (สะ-หมุน)

สมักร (สะ-หมัก)

สมอง (สะ-หมอง)

สมัย (สะ-หมัย)

สโมสร (สะ-โม-สอน)

สงน้ำ (สง-น้ำ)

สรรเสริญ (สัน-เสน)

สร้อย (ส้อย)

สระผม (สะ-ผม)

สรุป (สะ-สรุป)

สดด (สะ-หลด)

สลับ (สะ-หลับ)

สวมรอย

สวรค์ (สะ-หวน)

สทกณ (สะ-หะ-กอน)

สะกดรอย

สะบัด

สะพาย

สะไก

สังกะสี

สังเกต (สัง-เกด)

สัญญา (สัน-ยา)

สัณฐาน (สัน-ถาน)

คนที่อยู่ในบังคับ คนรับใช้

เต็มใจ พอใจ

ส่วนที่อยู่ในศีรษะ เป็นที่รวมประสาท ทำให้เกิดความรู้สึก

เวลา คราว

ร่วมชุมนุมกัน

อาบน้ำ

ผูกชม

เครื่องประดับที่ทำเป็นสายยาว ๆ

ล้างผม ทำความสะอาดผม

รวมความ เอาแต่สิ่งที่สำคัญ

ไม่สกดขึ้น เสร้า

กันไว้เรียงต่อ ๆ กันไป

ทำตัวแทนคนอื่น โดยให้เข้าใจว่าเป็นตัวจริง เมืองฟ้า

งานที่ร่วมกันทำ แล้วแบ่งกำไรเท่า ๆ กัน ตามโดยไม่ให้รู้ตัว

ทำให้หลุด

แขวนไว้ที่ป่า

เมียของญาติพี่น้อง

แรชนิคหนึ่งใช้ทำเครื่องใช้

คุยอย่างดีถ้วน

ตกลงกัน

ลักษณะ

สัน	มีอาการไม่ปกติ ไม่คงที่
สาน	ไข่คอกหรือวางสลักกันไปมา เพื่อทำเครื่องไข
สามัญ (สา-มัน)	ปกติ โดยทั่ว ๆ ไป
สาเหตุ (สา-เหก)	สิ่งที่ทำให้เกิดเรื่องนั้น ๆ ขึ้น
สาแทรก	เครื่องไขทำด้วยหวายไขใส่สิ่งของ
สารอง	เตรียมไว้ ในที่นี้หมายถึง ผู้เตรียมสำหรับ
สาราญ (สา-ราน)	เป็นลูกเสือสามัญต่อไป
สำลี	สบายกายสบายใจ
สำเนียง	ปุยที่ไค้จากฝ้าย
สักราม	ไค้ยีน ฟัง
สุดฝีมือ	สิ้นน้ำเงิน
สุจริต (สุก-จะ-หริก)	ทำอย่างเต็มที่
สุริยา	ประพฤติคนถูกต้อง
สูตร (สุก)	คงอาทิตย์
เส่งยม (สะ-เห่งยม)	กฎ
เสริม (เสิม)	เรียบร้อย
เสียดละ (เสียด-สะ-หละ)	เพิ่ม เติม
เลื่อน	ยอมให้
แสม (สะ-แหม)	ไม่เจริญ เลวลง ไม่ดี
หงอน	ลักษณะหนึ่ง
หญ้าคา	เนื้อที่งอกอยู่บนหัวไก่หรือนกบางชนิด
หนด	พืชที่ขึ้นเป็นกอตามพื้นดิน ใบยาวและคม
หน่อไม้	ชนที่ขึ้นเหนือริมฝีปากบน
	ต้นอ่อนของไผ่

หนอง	แอ่งน้ำที่อยู่ตามป่าและทุ่ง
หน้า मुख (หน้า-มุก)	ส่วนของบ้านที่ยื่นออกมาข้างหน้า
หน้าเสีย	หน้าสลกเพราะใจไม่ดี
หนาม	ส่วนแหลม ๆ ที่งอกออกจากกิ่งไม้
หมาป่า	หมาพวกหนึ่ง หากินเป็นฝูง คุร้าย
หมู่	พวก กลุ่ม
หยวกกล้วย	ลำต้นของกล้วย
หลงไหล	ไม่รู้สึกตัว
หล่น	ตกลงมา
หลบ	ไม่ให้ถูกตัว
หลอกลวง	ทำให้เข้าใจผิด
หลักฐาน (หลัก-ถาน)	สิ่งที่บอกให้รู้ว่าเป็นเช่นนั้นจริง ๆ
หลักแหล่ง	ที่อยู่ประจำ
หอบ	จำนวนสิ่งของที่แขนทั้งสองสามารถรวบไว้ได้
หันเหียน	หมุนไปหมุนมา
หัน	เอาของวางบนที่รองรับ แล้วค้ำให้เป็นชั้นเล็ก ๆ
หากิน	หาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง
หาเรื่อง	ทำให้เกิดเรื่อง
หาบ	เอาของไว้ที่ปลายคานทั้งสองข้าง ใช้บาแบกคานตรงกลาง
หายตัว	ไม่เห็นตัว
เหงา	ขาดเพื่อน ต้องอยู่คนเดียว
เหงื่อ	น้ำที่ซึมออกมาตามผิวหนัง
เหลวไหล	ไม่ไ้เรื่อง

เหยียด	ทำสิ่งทิ้งออยู่ให้ตรง
เหลือบ	ชำเลื่องคุ
เหวี่ยง	ทำให้ออกไปจากตัว
แหงน	เงยหน้าขึ้น
โอร (โอรน)	ผู้ที่ตายเหตุการณ์ล่วงหน้า
อุ่น (อะ-หฺน)	ชื่อไม้เลื้อยชนิดหนึ่ง มีผลเป็นพวง
อดอยาก (อก-หยาก)	ใช้รับประทานไ้
อนุญาต (อะ-นุ-ยาก)	ไม่มีจะกิน
อบรม	ยอมให้
อพยพ (อบ-พะ-ยบ)	สั่งสอน
อภิเษก (อะ-พิ-เสก)	ย้ายที่อยู่
อ้วนท้วน	แต่งงาน
อวบ	อ้วนมาก
อักษร (อัก-สอน)	มีเนื้อมากกว่าปรกติ
อักษัตย์ (อัก-ทะ-ยา-สัย์)	ตัวหนังสือ
อาการ (อา-กาน)	นิสัยใจคอ
อาฆาต (อา-คาค)	รู้สึก
อาย	ผูกใจเจ็บและอยากทำร้ายตอบแทน
อ้าย	ขายหน้า
อาลัย	คำเรียกผู้ชายในภาษาท้องถิ่น
อาสา	ห่วงใย
อึก	ทำด้วยความเต็มใจ
อิง	นกชนิดหนึ่ง ขนสีคำ ร้องกา ๆ
อุดม	เสียงก้ง
	มากมาย

เอกราช (เอก-กะ-ราก)

เอกเขนก (เอก-กะ-เหนก)

เอ็ง

เอน

เอ็นดู

เอะอะ

เอาอย่าง

เอื้อม

แอบ

โอกาส (โอ-กาค)

ฮือ

โฮกฮาก

ไม่ขึ้นกับผู้อื่น

นั่งหรือนอนในท่าเอนสบาย ๆ

คำแทนชื่อผู้ที่พูดด้วย (ไม่สุภาพ)

ไม่ตรง

รักใคร่

เสียงก้ง

ทำตามอย่าง

ยื่นมือหยิบของที่อยู่ไกล ๆ

ซ่อน

เวลาที่เหมาะ

เคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว

เสียงไม่น่าฟัง

คำนำ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาเห็นควร ให้มีการจัดทำสื่อการเรียน
วิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษา ขึ้น เพื่อให้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ อีกทั้งเพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัยและความเจริญ
ก้าวหน้าทางวิทยาการ จึงได้แต่งตั้งคณะปฏิบัติงานวางแผนการสอนและสื่อการเรียน
วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ขึ้น ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑. นางรัชนี ศรีไพรวรรณ

ประธานคณะปฏิบัติงาน

๒. นายสุเจตน์ อิงคะสูวณิชย์

๓. นายบุญเสริม ดุทธาภิรมย์

๔. นางเตือนใจ แก้วโอภาส

๕. นายสมาน บุญล้ำ

๖. นางสาวเข็มทอง กันธพนิต

๗. นางนวลจันทร์ นิเทศวรวิทย์

๘. นางสาวนิตยา อรุณสุโรจน์

๘. นางรพีพันธุ์ นาทวรทัต

๑๐. นางสาวจินตนา ไบกาชุย

๑๑. นายสมพงษ์ พลະสุรย์

๑๒. นางสาวพูนศรี อัมประไพ

๑๓. นางสุชาดา วัชรุฒิ

เลขานุการคณะปฏิบัติงาน

๑๔. นางสาววันเพ็ญ พงษ์จินดา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะปฏิบัติงาน

คณะปฏิบัติงานดังกล่าวมีคณะที่ปรึกษาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังรายนาม
ต่อไปนี้

๑. นายสมาน แสงมลิ

๒. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ

๓. นางสาวพัฒน ภาสบุตร

๔. นางสาวรณิ สุนทรเวช

๕. นางฉวีวรรณ จึงเจริญ

๖. นางกิตยวดี บุญซื่อ

๗. นางวัลลีย์ ปราสาททองโอสธ

๘. นายสวัสดิ์ จงกล

คณะปฏิบัติงานได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑
ขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนใช้ประกอบการเรียน การสอนในกลุ่มทักษะ ภาษาไทย ได้
เรียบเรียงเนื้อหาเพื่อให้อ่านด้วยความสนุกเพลิดเพลิน และได้จัดทำภาพประกอบ
ให้เหมาะสมกับข้อความด้วย

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน
การสอนได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือการจัดทำไว้
ณ โอกาสนี้

กรมวิชาการ

เมษายน ๒๕๒๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่ม ๑ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๒

(นายสมาน แสงมลิ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เลขที่

345965

พิมพ์ที่โรงพิมพ์สุทธาสภาลาดพร้าว

นางกัฏฐ์ สกัฏฐกุล

ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๕๐๘ : ๒๓ - ๒๘ (๑)